

de Jacht pzichter

vakblad voor natuurtoezicht

In dit nummer o.a.:

Verslag ALV 23 juni in Oud Reemst
Privacywetgeving AVG en Wpg biedt kansen
Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen

Bestuur

Voorzitter: Rolf Overdiep voorzitter@natuurtoezicht.nl
Penningmeester: Jaap van der Hiele secretariaat@natuurtoezicht.nl
Secretaris: Peter van Tulden penningmeester@natuurtoezicht.nl
Communicatie & PR: Laura Kievit pr@natuurtoezicht.nl
Bestuurslid: Norbert de Groot
Bestuurslid: Ruth van Wingerden

Secretariaat/ledenadministratie

Beulakerweg 65, 8355 AC Giethoorn
telefoonnummer: 06-57444047
secretariaat@natuurtoezicht.nl

Bankrekeningen

NL30 RABO 0313 2131 94 t.b.v. PHB cursussen KNVvN
NL22 RABO 0115 7225 99 t.n.v. contributies/donaties KNVvN

www.knvvn.nl
K.v.K. 40477951

Lidmaatschap en donaties

Het lidmaatschap van de KNVvN staat open voor beëdigde Buitengewone Opsporingsambtenaren (boa's) die belast zijn met het toezicht in bos en veld. De contributie bedraagt € 65,- per jaar voor gewone leden. Niet-beëdigde toezichthouders kunnen de status van buitengewoon lid aanvragen. Na acceptatie bedraagt hun contributie € 45,- per jaar; inclusief een abonnement op 'de Jachtopzichter'. Opzegging van het lidmaatschap kan slechts tegen het einde van het verenigingsjaar (= kalenderjaar), mits schriftelijk en met in achtname van een opzegtermijn van 4 weken. Ieder die niet in aanmerking komt voor het lidmaatschap maar die toch de belangen van het natuurtoezicht in Nederland wil ondersteunen, kan zich opgeven als donateur. De minimum donatie hiervoor bedraagt € 25,- per jaar.

Advertenties

Bedrijven of instellingen die willen adverteren in ons magazine, kunnen hierover inlichtingen krijgen bij het secretariaat.

Foto voorpagina:
Landelijke Schietdag 2017

Jaargang 29 - Juli 2018

In dit nummer:

3. Voorwoord
4. Verenigingszaken
5. Verslag ALV 23 juni jl.
8. Voorstellen bestuursleden
12. Landelijke Schietdag op 7 september
14. Privacywetgeving en Wpg
18. Veldwaarneming wezels?
22. Wet- en regelgeving
27. Verboden middelen

Disclaimer

De inhoud van de Jachtopzichter is met grote zorg en zorgvuldigheid samengesteld. Artikelen worden vrijwel allemaal door deskundige derden, zoals juristen en medewerkers van Justitie, gecontroleerd. Aan de inhoud van dit vakblad zijn geen rechten te ontfemen. Uitgever, redactie en auteurs vrijwaren zich van elke aansprakelijkheid op claims naar aanleiding van schade en/of letsels, ontstaan door handelingen door derden gebaseerd op de inhoud van de Jachtopzichter.

Eindredactie:

Reinier Broeks, redactie@natuurtoezicht.nl

Praktijkvragen

C.J. van Geel 06 - 53 67 72 05
c.j.wildschut@hetnet.nl

Regiocommissarissen

Limburg en Noord-Brabant

Arie Schakel arieschakel@gmail.com

Noord-Holland

Paul de Jong pdejong@recreatienoordholland.nl

Utrecht

Theo van der Horst twmvdhorst@gmail.com

Zuid-Holland

Jaap Wansinck wansinck48@live.nl

Aan deze editie werkten mee:

t = tekst, f = foto

Robert-Jan Asselbergs (f), Joop Assink (t), Rob Bijlsma (t&f), Reinier Broeks (t&f), Cees van Geel (t), Jaap van der Hiele(t), Herbert Hoekerswever(t), Theo van der Horst(t), Laura Kievit (t&f), Margriet Montizaan (t), Rolf Overdiep (t), Peter van Tulden (t), Jaap Wansinck (t) Bas Worm (f).

Redactie-adres

Zaalboslaan 59
6881 RG Velp
redactie@natuurtoezicht.nl

Vormgeving en Druk:

digidruk VANDENHUL www.digidruk.com

Kopij inzenden voor 7 september 2018

Beste KNVvN-ers,

Dank voor het vertrouwen! Tijdens de ALV van 23 juni heeft u mij gekozen als uw nieuwe voorzitter. Ik heb in mijn maiden speech gezegd dat ik de KNVvN weer op de kaart ga zetten. Dat doe ik ook, maar niet alleen. Want niet ik ben de vereniging, nee, dat zijn wij allemaal. Ik zet samen met mijn bestuursleden de koers uit en neem het voortouw, maar zonder u komen we nergens. En ik heb hulp nodig op alle fronten. Want we moeten er weer toe doen!

Omdat we niks mochten missen, ben ik vooruitlopend op de bestuursverkiezingen, al aan de slag gegaan. We waren aanwezig bij 'Ontmoeting in het Groen' waar ik samen met Stigas een workshop 'Hoe ga je om met agressie in het veld' heb gegeven. Ik had een bijzondere ontmoeting met een boa die betrokken was met de aanhouding van zeven verdachten; stropers die bij een strak gecoördineerde actie op heterdaad werden betrapt met zes lange honden en drie hazen.

De contacten met de KNJV zijn aangehaald. Laurens Hoedemaker, directeur van de Jagersvereniging, was blij met het gesprek en wil weer gaan samenwerken. Baron Van Voorst tot Voorst van Nationaal Park de Hoge Veluwe heeft de achterliggende jaren de KNVvN op afstand kritisch gevolgd maar is heel positief over de recente ontwikkelingen. In een ruim twee uur durend gesprek met Marijn Steijven, beleidsmedewerker Beleid en Strategie bij het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie, is de schade die in de relatie ontstaan was, volledig hersteld. Wij zijn weer on speaking terms, er is weer vertrouwen en gaan samen mooie dingen doen.

Tot zover wat er buiten de vereniging gebeurt. Binnen is er namelijk ook van alles aan de gang. De Jachttopzichter krijgt langzaam een nieuw jasje en de inhoud sluit meer aan op de boa-praktijk. Om herkenbaar te zijn moeten we een passende huisstijl maken. Er wordt gewerkt aan nieuwe, meer eigentijdse folders, kortom: we zijn volop in beweging.

Met name Jaap van der Hiele en Peter van Tulden hebben de KNVvN de achterliggende tijd draaiende gehouden. Ik kan ze er niet genoeg voor bedanken. Iedereen die verder geholpen heeft opnoemen is onbegonnen werk maar het geluid dat deze mensen steeds lieten horen was gericht op vooruitgang, de toekomst tegemoet.

Alle drempels zijn nu weg; we gaan aan de slag met de KNVvN 3.0. Financieel gaat het ons goed en stapje voor stapje krijgen we iedereen opgelijnd. Nu komt het moeilijkste: volhouden! Dus vrouwen en mannen, de schouders eronder. Lukt het even niet? Laat het weten want in deze fase moeten we door. Alleen als wij het samen doen, dan kunnen wij zoveel.

En bedenk wel: als je met je gezicht naar het verleden staat, dan sta je met rug naar de toekomst.

Met vriendelijke groet,
Rolf Overdiep
Voorzitter

Overhandiging oorkonde en beeldje aan Piet Groenesteyn voor zijn 50-jarig lidmaatschap van de KNVvN

Communicatie & PR bij de KNVvN, terug van weggeweest

Waarschijnlijk is dit de meest uitgebreide portefeuille binnen het bestuur. Het betreft namelijk alle werkgebieden met heel veel verschillende kanten. Aan de buitenwereld laten we zien – folders, website, social media - dat we er weer toe doen; we zitten weer aan tafel. Binnen de vereniging is ook een flinke slag te maken. Het opzetten en uitrollen van een nieuwe, herkenbare huisstijl. Het maken van nieuwe folders en promotiemateriaal. Het reageren op vragen vanuit de media, particulieren en organisaties. Deelname aan beurzen en andere evenementen. Het meedenken over en teksten schrijven voor het verenigingsblad 'De Jachtopzichter'. Brieven opstellen voor de minister en de korpschef van de Nationale politie. Genoeg te doen.

We zijn al stapje voor stapje begonnen. Het is de bedoeling dat halverwege augustus de nieuwe folder klaar is. Een folder die snel duidelijk maakt waar de KNVvN voor staat en waarom natuurtoezicht en handhaving zo ontzettend belangrijk zijn. Maar de folder is één ding. Uiteindelijk moet alle communicatie in lijn met elkaar zijn: De Jachtopzichter, de interne nieuwsbrief, de website, social media, het drukwerk, PowerPointpresentaties, cursusboeken, vlaggen, banners, stickers, alles moet dezelfde professionele uitstraling krijgen. Ideeën of tips? Mail dan naar [Laura Kievit pr@natuurtoezicht.nl](mailto:Laura.Kievit@natuurtoezicht.nl)

Van de secretaris

Het afgelopen verenigingsjaar heeft voor het interim-bestuur – Jaap van der Hiele en Peter van Tulden - voornamelijk bestaan uit het zoeken naar nieuwe bestuursleden. Tegelijkertijd moest de vereniging draaiende gehouden worden. Dat is allebei gelukt: een nieuw bestuur is aangesteld en, de KNVvN heeft haar bestaansrecht behouden.

Dankzij de goedkeuring van de vergadering tijdens de Bijzondere Ledenvergadering op 7 april heeft het interim-bestuur samen met de kandidaat-bestuursleden al goede stappen kunnen nemen om de KNVvN beter te positioneren. Vooral de aankomend voorzitter Rolf Overdiep is op de troepen vooruit gelopen. De groene boa is weer in beeld.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 23 juni is unaniem voor een nieuw bestuur gekozen. Daarmee is een belangrijk punt gerealiseerd. Het geeft energie te weten dat onze leden achter ons staan en met ons meewerken aan de toekomst.

Ervoor zorgen dat de KNVvN weer als een volwaardige gesprekspartner meetelt, is een tijdrovende bezigheid. Tactisch en adequaat handelen is essentieel maar vooral de handelingssnelheid is bepalend. We moeten nu het momentum gebruiken en zorgen dat we aan tafel zitten bij onze publieksgroepen en samenwerkingspartners.

Boa-praktijkcursussen

Onlangs is de Praktijk Basisopleiding Groen ontwikkeld. Er is bij werkgevers en toezichthouders veel interesse naar deze praktijkgerichte groene boa-cursus. In aansluiting hierop komt de Praktijk Vervolgopleiding Groen. Belangrijk onderdeel van die opleiding is het maken van een proces-verbaal op basis van zogeheten imprimés; vooraf gedeeltelijk ingevulde (digitale) formulieren – goedgekeurd door het Landelijk Parket. Dat helpt de boa bij het maken van betere PV's en verhoogt de afhandelingssnelheid.

Tip de redactie

U bent de ogen en oren in het veld. U maakt dagelijks van alles mee. De redactie is op zoek naar uw verhalen, naar spraakmakende gebeurtenissen. Tip de redactie of stuur een verhaal op. Wat we graag willen weten is antwoord op de vragen: wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe. U hoeft geen volledig uitgeschreven tekst aan te leveren. Teksten worden, indien gewenst compleet geanonimiseerd. We weten namelijk hoe gevoelig sommige zaken liggen. Oh ja, u krijgt vooraf de tekst ter controle opgestuurd. Dus, tip de redactie! redactie@natuurtoezicht.nl

Tekst: Jaap Wansinck

Foto: Reinier Broeks

Verlag van de Algemene Ledenvergadering van de Koninklijke Vereniging voor Natuurtoezicht

Het was een bijzondere vergadering, de Algemene Ledenvergadering van 23 juni. Want de KNVvN heeft weer een voorzitter en een volledig bestuur. Tot de pauze bestierden Peter van Tulden (secretaris) en Jaap van der Hiele (penningmeester) de vergadering. Daarna nam de nieuwgekozen voorzitter, Rolf Overdiep het over.

Oud Reemst

De locatiekeuze voor vergadering van zaterdag 23 juni was toepasselijk: de werkschuur – want gewerkt moest er worden - Oud Reemst van Natuurmonumenten, in het natuurgebied Planken Wambuis bij Ede. Een grote ruimte die groot genoeg was om de ruim vijftig aanwezigen te laten vergaderen en om te lunchen.

Welkom

De vergadering werd om 10 uur geopend door Peter van Tulden die samen met Jaap van der Hiele achter de bestuurstafel zat. Na het welkomstwoord en de goedkeuring van de agenda, werd stil gestaan bij de leden die ons sinds de vorige ALV zijn ontvallen. Ook hierbij werd de impact van de nieuwe AGV-wetgeving zichtbaar: stonden voorheen de namen nog op het scherm, nu werden ze alleen nog voorgelezen.

Statutenwijziging

Van Tulden stelde een statutenwijziging voor: het aantal bestuursleden wordt uitgebreid van maximaal 5 naar maximaal 7.

De vergadering ging akkoord. Verder kwam een aanpassing aan het huishoudelijk reglement aan de orde vanwege de eerder genoemde AVG.

Schematisch is nu inzichtelijk wie toegang heeft tot welke informatie en wie wat kan wijzigen. Zo kunnen de regiocommissarissen bijvoorbeeld in het ledenbestand van de regio kijken. Enige hilariteit ontstond omdat in het schema niet regio maar afdeling stond.

Opleidingen

De in 2016 door de KNVvN zelf ontwikkelde cursus Permanente Her- en Bijscholing (PHB 1) is een groot succes. Zowel qua aantal deelnemers als financiën. De PHB 2 (2017-2018) heeft last van veel concurrentie waardoor er minder deelnemers en minder inkomsten waren; al met al toch met een positief resultaat.

De PHB 3, die gepland staat voor 2018/2019, gaat hoogstwaarschijnlijk gezamenlijk gedaan worden met een andere opleider.

Ledental

Het leden aantal was dalende maar de laatste tijd is er weer een stijgende trend zichtbaar. Er komen meer leden bij dan dat er weggaan of overlijden. Het behouden van leden en aantrekken van nieuwe leden heeft de aandacht van het bestuur. Cees van Geel is weer actief op beurzen en bijeenkomsten om (aankomende) boa's te informeren en te enthousiasmeren voor ons boeiende vak.

De Jachtopzichter

Eindredacteur van De Jachtopzichter, Reinier Broeks, bedankte de redactiecommissie - Jaap Wansinck, Joop Assink, Herbert Hoekerswever en Cees van Geel - voor hun steun in de achterliggende rumoerige jaren waarin De Jachtopzichter een vaste waarde is gebleken.

Ondanks dat het blad geregeld later verscheen dan gepland.

Om het verenigingsblad aan te laten sluiten op het nieuwe elan en ontstane dynamiek binnen de KNVvN, gaan er op termijn wat aanpassing komen.

De cover moet uitnodigen om het blad uit het rek te pakken. De artikelen moeten korter en daardoor leesbaarder worden en er komen meer artikelen die aansluiten op de dagelijkse boa-praktijk.

Van links naar rechts: Norbert de Groot, Rolf Overdiep, Laura Kievit, Peter van Tulden, Jaap van der Hiele

De Jachtopzichter moet voor de boa een blad worden waarin hij zichzelf herkent. En de verenigingsactiviteiten zullen veel uitgebreider aan bod komen.

Oproep voor kopij

Verder is de redactie op zoek naar nieuwe leden. Interesse? Schroom niet en stuur een mail naar redactie@natuurtoezicht.nl. Broeks doet ook een oproep voor kopij. 'U maakt iedere dag van alles mee. Deel dat met ons. Het hoeft geen hogeschool-proza te zijn, echt niet. Maar zet wel even uw telefoonnummer erbij voor eventuele vragen. Vooraf krijg u trouwens de tekst toegestuurd ter controle.'

Decharge

Dan komen de financiën aan beurt en Van der Hiele bedankt zijn financiële steun en toeverlaat Ton Voerman voor diens enorme hulp. Op het scherm worden vervolgens de gegevens getoond, maar aangezien dit erg klein werd geprojecteerd en niemand zijn verrekijker had meegenomen las Van der Hiele alles maar voor. Na een paar vragen en wat extra uitleg verleent de vergadering het bestuur decharge voor het gevoerde beleid.

Begroting 2019

Ondanks het negatieve saldo van de begroting van 2019 verwacht Van der Hiele volgend jaar toch positief af te kunnen sluiten omdat hij bij de begroting is uitgegaan van een minimum scenario. De PHB 3, hoogstwaarschijnlijk door een partnerorganisatie gegeven, en de nieuwe 'Groene cursus' leveren waarschijnlijk voldoende op om het jaar

positief af te sluiten.

Rondvraag

Het heikele punt van de verzekering wordt aangeroerd. Zijn we nu via de KNVvN verzekerd, ja of nee? Ton Groothuis heeft dit uitgezocht gezamenlijk met Jaap de Waardt en het antwoord is erg duidelijk: Nee. Verzekeringen zijn een zaak van de werkgever.

Aan de orde komt ook het lidmaatschap van de KNJV. Tot een paar jaar geleden kregen leden van de KNVvN korting op het lidmaatschap van de KNJV, de jagersvereniging. Dat is gestopt waardoor onze leden ook het magazine de Jager niet meer krijgen. Brieven van onze leden aan het bestuur zijn niet of zeer summier behandeld. Voorzitter Overdiep is inmiddels in gesprek met de KNJV en zal dit een volgende keer bespreken.

Uitslag bestuursverkiezing

Het grote moment is aangebroken. De resultaten van de bestuursverkiezingen zijn bekend. Er zijn 42 stemmen uitgebracht waarvan er 2 blanco en 40 voor het gehele bestuur. Daarmee is het bestuur weer compleet:

Voorzitter	: Rolf Overdiep
Secretaris	: Peter van Tulden
Penningmeester	: Jaap van der Hiele
Communicatie & PR	: Laura Kievit
Bestuurslid	: Norbert de Groot
Bestuurslid	: Ruth van Wingerden

Gastvrij

De nieuwe voorzitter neemt het woord en dankt de vergadering voor het vertrouwen en geeft aan dat deze verkiezing hem een warm gevoel geeft. Hij bedankt Natuurmonumenten voor de gastvrijheid voor het gebruik van de locatie.

Werk aan de winkel

Voorts geeft hij aan dat er veel werk te doen is om dat veel ambtelijke deuren voor onze vereniging bijna of geheel gesloten zijn; dat geldt ook voor veel partners waar we mee willen of moeten samenwerken.

Ben Tamminga krijgt speldje

Toekomst

Gelukkig heeft het nieuwe bestuur veel energie om deze negatieve tendens (droeftoeters) weer in een positieve richting te krijgen. De bestuursleden hebben er ook allemaal zin in om de vereniging weer op een plaats te zetten die zij verdient. Overdiep geeft aan dat we vooruit moeten kijken want 'als je terugkijkt sta je met je rug naar de toekomst'.

Jubilarissen

Overdiep vraagt Ben Tamminga bij hem te komen; wat heeft deze man niet gedaan voor onze vereniging? Bijna overal heeft hij de vereniging vertegenwoordigd en is ook nog eens 40 jaar lid.

Vader en zoon Groenesteyn

Tamminga krijgt een oorkonde en een speldje voor het 40-jarige lidmaatschap. Vervolgens wordt Piet Groenesteyn in het zonnetje gezet. Hij is nog steeds jachtopzichter op het landgoed Pijnenburg bij Baarn, bij de familie Insinger. Groenesteyn is 50 jaar lid van de vereniging en krijgt uit handen van de voorzitter een beeldje en een oorkonde.

Bijzondere dank

De voorzitter haalt vervolgens het hele bestuur naar voren om Jaap van der Hiele en Peter van Tulden nog eens extra te bedanken voor hun enorme inzet om de vereniging te laten voortbestaan.

Lunch

Daarmee is het officiële gedeelte afgelopen en staat de lunch klaar. Een gezellig samenzijn zoals we dat in vroegere tijden ook gewend waren. Kletsen, nieuwtjes uitwisselen en langzamerhand klaar maken voor vertrek naar huis. Het was een bijzondere bijeenkomst.

Rolf Overdiep woont in Ulvenhout AC op het prachtige historische landgoed Hondsdonk. Hij is werkzaam bij de Nationale Politie in de functie van leidinggevende Forensische Opsporing. Overdiep was jarenlang Regionaal Coördinator Milieubeschermingsrecht voor de politie. Zijn taak was de operationele aansturing van 4 politiedistricten en 55 natuurtoezichthouders / boa's. Overdiep: 'In die tijd heb ik veel respect gekregen voor de natuurtoezichthouder. Het is een 24-uurs taak die alleen door heel gedreven mensen kan worden uitgevoerd. In mijn tijd bij Forensische Opsporing is het contact met de natuurtoezichthouders via het jagen, het adviseren op groentoezicht en het opzetten van projecten, gebeven. Contacten met verschillende terreineigenaren en het Landelijk Parket van het OM speelden daarbij een belangrijke rol.'

Overdiep is dienstbaar geweest in verschillende bestuursfuncties; zowel voor groen als maatschappelijk breed. 'Boswachter worden is hot' tegenwoordig. Velen willen in een uniform de natuur in. Dat is natuurlijk goed, die nieuwe aanwas, maar ik hoop dat de kwaliteit wel gewaarborgd blijft. Daarin ligt een belangrijke rol voor de KNVvN. Opleiden, informeren, adviseren, steunen, rugdekking geven, enz. Het wordt een hele kluit, maar met uw vrouwen en meedenken kan het nieuwe bestuur deze taak aan. Mens, dier en het groen hebben ons meer dan ooit, hard nodig.'

Jaap van de Hiele is in 1955 in Veere op het voormalig eiland Walcheren geboren. Naast politiemans en betrokken zijn bij het boa-netwerk, heeft Van der Hiele nog een passie: zeezoogdieren. Vanaf 1993 bouwt hij aan een database van (alle) gevonden zeezoogdieren in Zeeland. Hij haalt verweesde en zieke zeehonden op, bekommert zich om gestrande dolfinnen en bruinvissen en coördineert alle activiteiten rondom een gestrande walvis. Sinds 1975 is Van der Hiele in dienst bij de politie als brigadier – Team Milieu – en aanspreekpunt voor de groene boa's van de politie Eenheid Zeeland / West-Brabant en voor de milieuagenten in Zeeland. Zoals alle politiemensen is hij volledig bewapend.

Van der Hiele is sinds 2002 lid van de KNVvN. Hij start dat jaar als secretaris bij de afdeling Zeeland en wordt vervolgens lid van het hoofdbestuur. Tot 2015 maakt hij ook deel uit van het Dagelijks Bestuur. Er kwam een nieuw bestuur en de oude garde ging eruit. Maar zoals dingen soms lopen is Van der Hiele weer terug in het Dagelijks Bestuur. En na het aftreden van de voorzitter en een paar bestuursleden in de zomer van 2016 vormt hij, in de functie van penningmeester en samen met Peter van Tulden, het interim-bestuur van de KNVvN. Vanaf 23 juni 2018 is hij opnieuw gekozen als bestuurslid.

Volgens Van der Hiele is de boa een praktisch verlengstuk van de politieapparaat maar wordt dat ondanks het vele werk en de gedegen vakkennis in zijn ogen te vaak ondergewaardeerd.

Mijn naam is **Peter van Tulden** (1972). Ik ben woonachtig in Giethoorn en werkzaam bij Wageningen Bioveterinary Research (WBVR), onderdeel van Wageningen UR te Lelystad en vervul daar de functie coördinator onderzoek wilde fauna. Daar houd ik mij onder andere bezig met onderzoek naar de doodsoorzaak bij wilde dieren en dan vooral waar het gaat om de illegale praktijken.

In die hoedanigheid heb ik veel te maken met (groene) opsporingsambtenaren en dus indirect ook met natuurtoezicht.

Ik ben tegen misstanden in de natuur en vind daarom toezicht en handhaving van groot belang. In de functie van secretaris lever ik een bijdrage aan het verbeteren van de positie en het imago van de boa; een voor de samenleving essentiële groep toezichthouders.

Ik wil met een frisse blik de vereniging versterken en samen met de andere (bestuurs)leden de vereniging weer op de kaart zetten.

Mijn naam is **Laura Kievit** en ben tijdens de laatste ALV als eerste en enige vrouw in het bestuur van de meer dan 100-jarige KNVvN gekozen; met als portefeuille Communicatie & PR. Ik voel ik mij bijzonder vereerd, en dank voor het vertrouwen. Ik ben opgegroeid in de Hoeksche Waard, een prachtig eiland in de provincie Zuid-Holland. Van huis uit ben ik een echte dierenliefhebber. Naast de gebruikelijke huisdieren heb ik namelijk schapen en een 'ouderwets' trekpaard, Jans van Boomzicht. Het is een machtig groot dier met een ontzettend lief karakter.

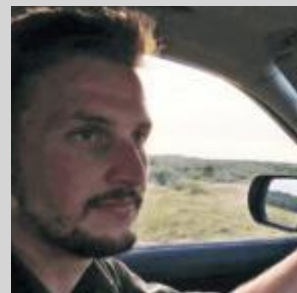

De politie loopt als een blauwgroene draad door mijn leven. Mijn vader was postcommandant bij de Rijkspolitie en hield zich al bezig met de bestrijding van wildstroperij. Hij heeft mij met zijn passie voor het politievak op het thema milieu besmet.

Bij de politie Eenheid Rotterdam werk ik nu al weer zo'n 17 jaar bij het Team Milieu, de laatste jaren als rechercheur. Sinds enkele jaren ben ik ook bezig met het inwinnen van informatie om te komen tot grote opsporingsonderzoeken. Ik richt me voornamelijk op de groene informatie en onderzoeken. Daarnaast ben ik sinds april 2018 ook aanspreekpunt voor groene boa's. Daardoor heb ik veel contacten met andere politiemensen uit het vak 'milieu' en buitengewoon opsporingsambtenaren.

De aandacht voor de veiligheid in het buitengebied verslapt en er wordt steeds minder in geïnvesteerd. Voor de KNVvN ligt hier een nobele taak. Daar maken we met elkaar werk van!

Mijn naam is **Norbert de Groot**, 28 jaar jong. Ik ben vereerd met mijn verkiezing als bestuurslid van de KNVvN. In het dagelijks leven ben ik werkzaam bij Stichting het Zeeuwse Landschap als toezichthouder/faunabeheerder op de terreinen in de provincie Zeeland, voornamelijk in natuurgebied Oranjezon op de Manteling van Walcheren. In 2009 ben ik beëdigd en sindsdien werkzaam geweest bij onder meer Natuurmonumenten en het Landschap.

Binnen het bestuur houd ik me bezig met algemene zaken. Bijvoorbeeld met het samen met andere bestuursleden ontwikkelen van de Praktijk Basisopleiding Groen voor nieuwe boa's in ons domein. Of het assisteren en ondersteunen van groene boa's in den lande, die tegen complexe (politie) organisatorische problemen aanlopen en van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Zoals ik in mijn eerste kennismaking met u heb aangegeven, ga ik deze uitdaging met grote motivatie aan omdat de groene boa - jachtopzichter, terreinbeheerder of in welk rol dan ook - een partij verdient die opkomt voor de belangen van haar leden. Hetzij in een geschil met de eigen werkgever, hetzij op ondersteunend vlak na een geweldsincident. Het werk van boa blijft een taakveld waarin we nog steeds moeten strijden voor ons bestaansrecht en ondersteunende financiële middelen.

Een strijdvlak waarop de KNVvN druk bezig is haar rol waar te maken met het oog op een duurzame toekomst van

Ruth van Wingerden.

Ik ben Ruth van Wingerden, van kinds af aan vooral buiten opgegroeid. Ik beleef mijn passie voor de jacht het liefst met anderen en mijn kennis draag ik graag over. Ik ben vader van drie zonen waarvan er twee ook groene boa zijn geworden.

Mijn groene boa-carrière begon met visserij, daarna ging ik verder als parttime jachtopzichter in het Brabantse. Voor de Stichting Jachtopleidingen Nederland heb ik jaren lesgegeven over het onderwerp wet- en regelgeving; denk daarbij aan de Wet Natuurbescherming. Ik ben bestuurslid en coördinator Veldtoezicht van een WBE. Verder zit ik in de beheercommissie van het natuurgebied De Crobse Waard van SBNL. Sinds 2007 ben ik werkzaam bij het Team Milieu van de politie Eenheid Rotterdam. Ik werd daar aangenomen als specialist groene wetgeving. Ben destijds begonnen in de handhaving van deze groene wetgeving en vervolgens door veranderingen binnen de organisatie rechercheur geworden in meer omvattende onderzoeken op zowel groene als grijze wetgeving.

Voor de politie Eenheid Rotterdam ben ik een aanspreekpunt voor de groene boa's. Voor zakenhoudelijke vragen maar voor kwesties op beleidsniveau. Dit geeft mij inzichten over welke problematiek actueel is en wat de groene boa nodig heeft. Ik heb korte lijnen met het landelijk OM en diverse directe toezichthouders.

10
JAAR

Beheerdersdag

Dé jaarlijkse dag voor iedereen die werkt in bos, natuur en landschap.
Boordevol actuele ontwikkelingen, kennisuitwisseling en ontmoeting.
Mis deze bijzondere jubileumeditie niet!

vrijdag
28 september
2018

Heerlijkheid
Mariënwaerdt

lezingen * workshops * excursies * infomarkt * demonstratie diverse machines

www.beheerdersdag.nl

Koop uw tickets online

Beheerdersdag 2018

Landgoed Mariënwaerd in Beesd is op 28 september de gastlocatie voor De Beheerdersdag 2018. Het is dé kennis- en netwerkdag voor beheerders van bos, natuur en landschap. De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht is ook van de partij.

De Bosgroepen, de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) en een groot aantal partners organiseren de Beheerdersdag ieder jaar op de laatste vrijdag van september. In 2018 al voor de 10e keer!

De Beheerdersdag is een dag vol actualiteit over beheer van bos, natuur en landschap in Nederland. Er komt een gevarieerd programma van boeiende lezingen, workshops en excursies. Uiteraard is er weer voldoende ruimte om ontspannen te netwerken.

De Beheerdersdag wordt georganiseerd door de Bosgroepen en de VBNE, samen met diverse partners: LandschappenNL, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, FPG, OBN, de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters, de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, de Koninklijke Nederlandse Bosbouwvereniging, Colland, Natuurnetwerk Gemeenten en het Rijksvastgoedbedrijf.

Tickets

Wilt u er dit jaar zeker bij zijn? Koop dan nu al uw ticket(s). Een ticket kost 40 euro voor studenten en voor leden en medewerkers van organisaties die partner zijn van de Beheerdersdag. Voor overige deelnemers kost een ticket 55 euro. U bestelt uw ticket(s) eenvoudig online (beheerdersdag.nl) en betaalt via iDeal. Na betaling krijgt u een e-ticket en een factuur per e-mail toegezonden.

Wilt u graag aanwezig zijn met een stand op onze infomarkt of wilt u adverteren? Kijk dan op beheerdersdag.nl/ sponsoren en volg ons via Twitter (@_Beheerdersdag en #Beheerdersdag).

- **Voor iedereen in bos, natuur en landschap**
- **Lezingen, workshops, excursies en infomarkt**
- **Ontmoeting en bijpraten met vakgenoten**
- **Demonstratie van diverse machines**

Activiteitenagenda

2018

24 maart – 22 december Rien Poortvliet tentoonstelling:

Wild op de Veluwe

Locatie: Veluws Museum Hagedoorns Plaatsse, Ledderweg 11, Epe. Rien Poortvliet heeft als jachtliefhebber talloze schetsen en schilderijen gemaakt van edelherten, reeën, wilde zwijnen, vossen, dassen, hazen en konijnen.

Info: hagedoornsplaatsse.nl

15 – 19 augustus Landgoedfair Heerlijkheid Mariënwaerd

Locatie: 't Klooster 5, Beesd. Het thema voor deze fair is: 'Traditie en Toekomst'. Aan het vertrouwde succesrecept is dit jaar een extra lepeltje duurzaamheid toegevoegd.

Info: landgoedfair.nl

30 augustus – Regionale Visdag Zuid-Holland

Om 10.00 uur verzamelen bij Jaap Wansinck, Voorweg 68B 2431 AR Noorden.

Aanmelden via wansinck48@live.nl of via het secretariaat van de regio Zuid-Holland.

7 september – Jaarlijkse Schietdag KNVvN

Locatie: KSV de Betuwe, Ommerenwal 2, Ommeren.

Onze jaarlijkse schietwedstrijd voor de regio's wordt dit jaar als vanouds gehouden op de kleiduivenschietbaan van KSV De Betuwe. De wedstrijden: kleiduivenschieten, luchtbuks en –pistoolschieten. En als afsluiting van de dag: de verloting en een buffet.

21, 22 en 23 september – beurs Jacht & Buitenleven

Locatie: Landgoed Velder in Liempde (NB). Dé plek waar jagers, jachtopzichters, buitenmensen en andere levensgenieters alles vinden voor hun passie. De KNVvN is ook aanwezig. Zie elders in dit blad.

Info: jachtenbuitenleven.nl

29 september – Buitendag Midden-Nederland

Locatie: Maarnse Grindweg 30, Maarsbergen.

Maak kennis met alles in en om het buitengebied.

Aanwezig zijn onder andere: Vereniging het Reewild, Utrechts Landschap, KNJV provincie Utrecht, NOJG en jachthoornblazers. De KNVvN is ook aanwezig.

Info: buitendagmiddennederland.nl

14 oktober – Wildfair Campman Renkum

Locatie: Restaurant Campman, Hartenseweg 23,

Renkum. Iedereen, jong en oud, is die dag welkom om in de bossen tussen Renkum en Wageningen te genieten van alles wat het bos-, het buitenleven en de wildkeuken te bieden hebben.

Info: restaurantcampman.nl

KNVvN Landelijke schietwedstrijd op 7 september 2018

Onze jaarlijkse wedstrijd voor de regio's wordt dit jaar gehouden op vrijdag 7 september 2018, als vanouds op de kleiduivenschietsbaan van KSV De Betuwe, Ommerenwal 2 in Ommeren.

Programma

09.00 uur	de koffie staat klaar en de inschrijving kan alvast beginnen
09.30 uur	welkom en uitleg regels wedstrijden en het verdere verloop van de dag
10.00 uur	start wedstrijden - 40 kleiduiven & luchtbuks- en luchtpistoolschieten
12.00 uur	einde van de wedstrijden
12.15 uur	lunch, beschikbaar gesteld door de vereniging
14.00 uur	vrije wedstrijd kleiduivenschiets. Bij voldoende deelname klasse A en B wedstrijd luchtbuks- en luchtpistoolschieten
16.00 uur	einde wedstrijden Sluiting kaartverkoop voor de verloting
16.30 uur	prijsuitreiking en verloting
17.30 uur	buffet

Prijsuitreiking

Aan het eind van de dag is de prijsuitreiking met de verloting (lootjes kopen tot 16 uur) van prijzen die door onze sponsors en de regio's beschikbaar zijn gesteld. Zoals gebruikelijk neemt iedere regio minimaal twee prijzen mee.

Lunch en buffet

De lunch wordt u aangeboden door de KNVvN. Van het welbekende buffet van KSV De Betuwe kunt u gebruik maken tegen een geringe prijs. Geef bij uw aanmelding even aan of u gebruik maakt van lunch en buffet.

Teams en helpers

Omdat er enkele afdelingen zijn opgegaan in een regio, kunnen dit jaar meerdere teams per regio meedoen. Op de dag zelf hebben we hulp nodig van mensen die niet meedoen aan de wedstrijden maar ons helpen met de organisatie.

Leden, donateurs en introducees

Naast leden zijn op deze dag ook onze donateurs van harte welkom. We roepen de regio's op om donateurs te benaderen, ze uit te nodigen en mee te nemen naar de schietdag. Het middagprogramma is open voor iedereen; neem introducees mee.

Sponsors

Ook dit jaar hebben we onze sponsors hard nodig. Ze krijgen uiteraard een vermelding in het verslag van de Schietdag in De Jachtopzichter en worden herhaaldelijk genoemd tijdens de prijsuitreiking en de verloting.

Aanmelden

Ruim van te voren krijgen de regio's informatie over de reglementen van de wedstrijden en hoe teams en leden zich aan kunnen melden voor deze super gezellige dag.

Wij doen er alles aan om de dag te laten slagen maar dat kan alleen met jullie hulp!

De schietcommissie
Kors Pater   Jeroen van Eijk   Theo van der Horst

Privacywetgeving AVG en Wpg: 'Een mooie kans om heldere keuzes te maken'

Het kan bijna niemand zijn ontgaan: de privacywetgeving veranderde 25 mei ingrijpend. De AVG stelt nieuwe eisen aan de bescherming van persoonsgegevens. Allerlei organisaties krijgen bovendien te maken met een nieuwe wet rondom justitiële en politiegegevens. Dit betekent nogal wat voor organisaties met boa's en toezichthouders. Wat wordt er van hen verwacht en hoe kunnen zij zich voorbereiden?

Voor alle helderheid eerst even de veranderingen op een rij. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) vervangt per 25 mei de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De AVG geldt voor de verwerking van alle persoonsgegevens, maar kent wel enkele uitzonderingen. Eén daarvan is de verwerking van persoonsgegevens ter voorkoming, opsporing of vervolging van strafbare feiten. Deze 'politiegegevens' vallen onder een apart regime: de Wet politiegegevens (Wpg).

Ambtenaren en boa's

De nieuwe wetten betekenen een grote verandering voor organisaties die zich voorheen alleen aan de Wbp hoefden te houden. Alle instanties krijgen nu te maken met de AVG. Maar als zogenoemde 'bevoegde autoriteiten' persoonsgegevens verwerken ten behoeve van de uitvoering van de politietoek, vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen moeten zij zich aan de Wpg houden. Die bevoegde autoriteiten zijn onder andere alle buitengewoon opsporingsambtenaren, dus bijvoorbeeld gemeentelijke handhavers, parkeercontroleurs, milieu-inspecteurs, leerplichtambtenaren, conducteurs, ov-handhavers en sociaal rechercheurs.

'Simpel gezegd: de ambtenaar werkt onder de AVG. Maar zodra hij persoonsgegevens verwerkt vanuit zijn status als boa, valt dit onder de Wpg. Stel: een gemeentelijke handhaver geeft tijdens een toezichtronde iemand een boete voor een strafbaar feit. Dan vallen de gegevens die hij vastlegt niet onder de AVG, maar onder de Wpg.' Aan het woord is Wpg-deskundige Suzanne Franken. Zij is Wpg-deskundige, trainer en beleidsmedewerker. Franken werkt als businessanalist, trainer en tekstschrijver voor verschillende instellingen, met als specialisme politie- en privacywetgeving: Samen met Sander Flight, adviseur privacywetgeving, verzorgt zij cursussen om organisaties voor te bereiden op de AVG en de Wpg. Met als belangrijkste vraag: wat betekenen deze nieuwe wetten voor boa's, toezichthouders en hun werkgevers?

Labelen en verantwoorden

'De nieuwe privacywetgeving heeft voor boa's vooral gevolgen voor hoe ze hun werk verantwoorden', zegt Franken. 'Dus in welke systemen ze werken en met wie ze de gegevens mogen delen. De Wpg is veel specifiek

dan de AVG, vanwege de politiegegevens. Voor deze gegevens gelden andere termijnen, je mag ze voor andere doelen gebruiken en je mag ze verzamelen zonder dat de betrokkene toestemming hoeft te geven. De organisaties moeten voorzieningen treffen om deze gegevens goed te beschermen, bijvoorbeeld door ze te labelen. Ook moeten alle strafrechtelijke politiegegevens een labeltje krijgen, zodat alleen mensen met een opsporingsbevoegdheid erbij kunnen komen.'

Overheidsinstanties en publieke organisaties zijn verplicht een onafhankelijke, kritische, interne functionaris voor de gegevensbescherming aan te stellen. 'Die functionarissen moeten toezicht houden binnen hun eigen organisatie en ze zijn contactpersoon voor de Autoriteit Persoonsgegevens. Ze zijn dus een soort vooruitgeschoven post van de AP, maar wel in dienst van de organisatie', vertelt Sander Flight. 'Dus moeten ze stevig in hun schoenen staan om intern op het hoogste niveau kritisch mee te praten over de vraag of alles goed georganiseerd is.' Flight is adviseur en onderzoeker met als specialisme (camera)toezicht door politie en andere handhavers, zoals boa's. Hij adviseert organisaties over openbare orderecht en privacywetgeving.

Register en beoordeling

De verantwoordingsplicht van de privacywetten brengt ook met zich mee dat organisaties een register moeten aanmaken van alle verwerkingsactiviteiten en moeten beoordelen welke impact de gegevensverzameling gaat hebben op alle betrokkenen. Hiervoor is het soms nodig een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (geb) op te stellen, legt Suzanne uit. 'Dat is een document waarin je de verwerking van gegevens systematisch beschrijft en onderbouwt waarom het noodzakelijk is. Daarna beschrijf je de maatregelen die je gaat nemen om de privacyrisico's te verkleinen of weg te nemen.'

'Privacybescherming kun je niet uitbesteden: iedereen in de organisatie moet meedoen.'

Veel organisaties huren nu tijdelijk externe krachten in om het register te maken of geb's uit te voeren. Maar dat is volgens Flight niet dé oplossing om als organisatie de gegevensverwerking goed in te richten. 'Het is verleidelijk om dit door deze ene ingehuurde persoon te laten

doen. Maar privacybescherming kun je niet uitbesteden: iedereen in de organisatie moet meedoen. Nodig dus liever iedereen uit om mee te denken: de werkvloer, de IT-afdeling, marketing en personeelszaken. Bespreek welke persoonsgegevens je verwerkt, wat je daarmee wilt en wat de gevolgen zijn voor de personen van wie je gegevens verzamelt. Als je kunt uitleggen waarom het goed is dat je die gegevens verzamelt en je aan de wet- en regelgeving voldoet, dan mag je ze verzamelen. Als je dit niet kunt, moet je samen bekijken hoe je dit gaat aanpassen.'

Privacywetgeving in de schijnwerpers

'De nieuwe wetten hebben bij organisaties het bewustzijn van privacy flink verhoogd', aldus Flight. 'De invoering van de AVG heeft iets in gang gezet waardoor mensen ook de al bestaande Wbp met meer aandacht zijn gaan lezen. Het was altijd al verboden om gegevens te verzamelen als je daar geen grondslag voor had, maar veel organisaties denken daar nu pas over na. Verder valt me op dat iedereen het heeft over de boetes die de Autoriteit Persoonsgegevens kan opleggen. Maar dat kan zij al sinds januari 2016, toen de 'meldplicht datalekken' van kracht werd: een boete van ruim acht ton, te verhogen tot tien procent van de jaaromzet. Ik begrijp dus niet helemaal waar dat haastgevoel nu vandaan komt.'

'De meeste organisaties waren zich niet bewust van de eisen die de Wbp altijd al stelde.'

Franken: 'Ik denk dat de AVG maar zo'n tien procent verschilt van de Wbp. De toezichtregels zijn verscherpt en in Europa is alles nu gelijkgeschakeld. Je hebt meer eigen verantwoordelijkheid als verwerker en de betrokkenen krijgen meer rechten. Maar als je al voldeed aan de eisen uit de Wbp, dan hoef je nu maar weinig aan te passen. Wat wij nu zien is dat het merendeel van de organisaties zich niet bewust was van de eisen die de Wbp altijd al stelde en dat ze maar voor de helft daaraan voldeden, of zelfs helemaal niet. Voor die organisaties is er dus werk aan de winkel.'

Bedrijfsprocessen onder de loep

De afgelopen twee jaar was een overgangperiode van de Wbp naar de AVG, die op 25 mei ingaat. De Europese Richtlijn ging op 6 mei in, maar die moest in een nationale wet worden omgezet: de nieuwe Wpg. Hoe kunnen organisaties zich voorbereiden en aanpassen op deze veranderingen? 'Boa's hoeven de AVG en de Wpg niet uit het hoofd te leren', vindt Flight. 'Maar ze moeten wel nadenken over de praktische gevolgen. Wat ben ik verplicht om te doen? Wat mag ik juist níet meer doen? Zoek daar goede praktijkvoorbeelden bij en bespreek deze met elkaar. Overigens is er altijd ruimte voor het maken van een afweging per geval. Dat geldt altijd bij wetten en regels. We hebben ook nog geen jurisprudentie die ons kan helpen de wet te interpreteren.' 'Managers zijn nu flink aan het puzzelen met de wet', weet Flight.

'De nieuwe eisen worden door sommigen beschouwd als een hoop bureaucratie. Maar ik zeg dan: zie het vooral als een mooie kans. Want een register maken van alle gegevensverwerkingen is een perfecte aanleiding om de bedrijfsprocessen eens goed door te lichten. En om na te denken over je systemen en de beveiliging van de gegevens. Het dwingt je om heldere keuzes te maken.'

Twee petten, twee databases?

Veel boa's hebben niet alleen een opsporingsbevoegdheid voor bepaalde strafbare feiten, maar ook een toezichttaak. Opsporing en toezicht zijn dus twee verschillende 'petten'. Onder die twee petten moeten persoonsgegevens vanaf mei 2018 verschillend worden behandeld. Persoonsgegevens die gaan over de opsporing van strafbare feiten vallen onder het regime van de Wpg en persoonsgegevens die gaan over het toezicht, vallen onder het regime van de AVG. Die persoonsgegevens moeten van elkaar worden gescheiden. Eén manier om dat te doen is door te werken in twee verschillende bestanden. Een andere manier is door binnen één database de gegevens te voorzien van een label 'toezicht' of 'opsporing'. Voor beide soorten gegevens gelden andere bewaartermijnen, andere rechten van betrokkenen én andere regels om de gegevens aan anderen te verstrekken.

Iedereen wil natuurlijk weten welke regels er precies gaan gelden voor boa's die politiegegevens verwerken. Dat zal allemaal worden beschreven in het Besluit politiegegevens voor boa's. Het besluit is nog niet gepubliceerd. Dit gebeurt pas nadat de Europese richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging is geïmplementeerd door aanpassingen in de Wpg en de Wjsg. De minister wil die aanpassingen tegelijk met of zo kort mogelijk na de AVG (25 mei 2018) in werking laten treden.

Dit is een artikel van ToeZine van 15 mei 2018. ToeZine biedt professionals in toezicht, handhaving en inspectie wekelijks verdiepende artikelen over ontwikkelingen in het vakgebied.

De West-Brabantse natuurfotograaf Robert-Jan Asselbergs is een natuurtalent. Ondanks dat hij pas een jaar of zeven fotografeert maakt hij verbluffend mooie foto's. Asselbergs: 'Ik ben het liefst voor dag en dauw in het veld. Mistflarden en ochtenddauw geven vaak heel speciale accenten aan de steeds lichter wordende dag.' Hij legt het verschil uit tussen jagen en fotograferen: 'Als ik jaag en er gaat een haas op, dan moet ik direct schieten, anders is hij weg. Als ik fotografeer, dan volg ik een haas lange tijd en zie hem eten en rammelen.'

Zijn mooiste fotomoment is een serie; van een bok en een geit. Anderhalf uur lang zag hij hoe een bok een ernstig verzwakte geit vanaf een griend naar het vaste land duwde. 'Heel bijzonder om zoiets mee te mogen maken. Ik ben de volgende dag nog even gaan kijken, maar de geit was weg.'

Voor beginnend fotografen heeft Asselbergs nog een tip: 'Verander je positie eens. Ga plat op de grond liggen in plaats van te staan of te zitten. Door die perspectiefwisseling komen dieren meer los van de achtergrond.'

Website: robert-janasselbergs.nl

Wezels? Waar dan?

En toen hadden we opeens – patsboem – vanuit het niets, een échte uitbraak van veldmuizen in het boerenland; 2014, een memorabel jaar. Uitbraak bedoeld in termen van meer dan duizend muizen per hectare (100 x 100 meter). Dát was lang geleden, al die voor de voet wegrennende muizen. Het was een genot om door het deels kaalgevreten grasland langs de Vledder Aa te lopen, pokdalig van de muizenholletjes die met elkaar verbonden waren via loopgangen, een zenuwstelsel met knooppunten. Zó hoort een grasland eruit te zien, een leefgebied waar geleefd wordt in plaats van een stille, eenvormig groene woestijn die zeer doet aan je ogen. Toch lag bij iedereen het woord ‘plaag’ in de mond bestorven. En echt niet alleen bij boeren, die hun zorgvuldig gekoesterde industriegraslanden omgetoverd zagen tot muizenparadijs. Ook biologen, natuurbeheerders en journalisten hadden het consequent over een plaag. Vreemd, komend uit de mond van een diersoort die daadwerkelijk een plaag voor het landschap mag worden genoemd. Dan sluit ik me liever aan bij de kwalificatie van Jan Verwey, gedaan in 1938 in De Levende Natuur: een gezegend muizenjaar.

Nederlandse muizenparadijzen

Niet bijster lang geleden was het normaal dat graslanden periodiek door muizen werden overspoeld. De studie van Dr. Anne van Wijngaarden († 2004), in 1957 verschenen als een rapport van de Plantenziektenkundige Dienst, gaf over een reeks van jaren de pieken en dalen in veldmuisaantallen, forse pieken wel te verstaan, en diepe dalen. Met twee kaartjes maakte hij de plaaggebieden in Nederland zichtbaar voor 1850 en 1950: veengebieden in Groningen, Friesland en Zuid-Holland, Kampereiland, Eempolders en Betuwe. Jazeker, ook hij vond dat het plagen waren. Een van zijn conclusies was dat intensivering van graslandgebruik zou moeten leiden tot het verdwijnen van muizenplagen. Let wel: het fnuiken van uitbraken was positief bedoeld. Het geloof in een betere wereld werd toen strikt gezien vanuit menselijk perspectief. Grasland kon niet intensief genoeg worden beheerd, met hogere grasproductie en toedeloze muizen als dubbelslag. Overigens vinden de meeste boeren dat nog steeds.

Hiep hiep hoera

Zelf was ik aangenaam verrast door het pokdalige landschap, de frequentie waarmee ik veldmuizen voor mijn voeten opjoeg, de verse keutels voor de ingangen van holletjes, de vele torenvalken, reigers en buizerds, zelfs velduilen, de alomtegenwoordigheid van molshopen. Schitterend. Ik zweefde over het land. En zelfs heb ik even geroken aan de loopgangen van de muizen. De mythe wil dat het urinezuur van de muizen in die gangen door torenvalken wordt gebruikt om effectiever op muizen te jagen. Het idee was immers dat de urine zichtbaar was in het UV-spectrum van het licht. Op het zand, mijn natuurlijke habitat, waren uitbraken van muizen gewoonlijk lang niet zo spectaculair als in de veenweidegebieden van laag-Nederland; ook niet in vroeger tijden. Toch, afgaande op wat ransuilen aten (en geruggesteund door tellingen van muizenholletjes in vaste proefvlakken), waren veldmuizen ook daar periodiek uitbundig aanwezig. Van een muizenuitbraak keek ik, dwalend over de akkers en graslandjes van de Veluwe, in ieder geval niet op. Anders dan dat het garant stond voor dikke aantallen ransuilen en piepende uilskuikens in de zomernachten. Met enige weemoed kan ik daaraan terugdenken. Nee, waar ik wél

van opkeek was dat ik na jaren veldwerk tot de conclusie moest komen: waar zijn in hemelsnaam die veldmuizen en ransuilen gebleven? En in het voetspoor daarvan: wanneer zag ik eigenlijk voor het laatst een wezel of hermelijn?

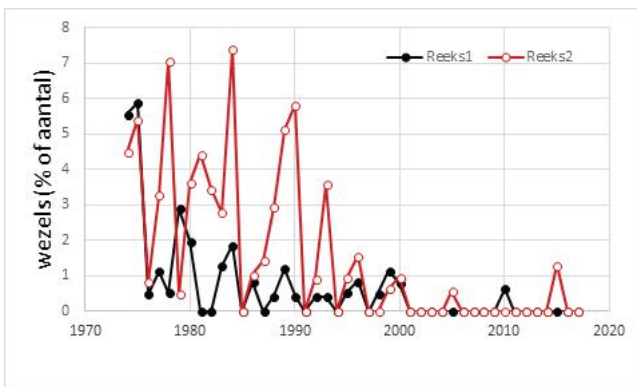
Perfekte muizenvanger; specialist pur sang

Wezels zijn de vleesgeworden muizeneters. Slanke roofdierdjes, een en al beweging, buitenissig alert, ogenschijnlijk ontworpen om muizenholletjes binnen te gaan, geweldige klimmers bovendien. Dat laatste komt ze van pas als muizen schaars zijn en vogelnesten plunderen belangrijker wordt. Elk dier is adembenemend mooi, maar sommige ... Toegegeven, het feit dat ik ze zelden zie, maakt ze extra begeerlijk. Zelden is trouwens zwak uitgedrukt. In mijn leefomgeving, de droge zandgronden van Nederland, zijn ze nagenoeg uit mijn blikveld verdwenen. Niet omdat ik oud en aftands ben geworden – althans, dat valt nogal mee – en evenmin omdat ik weinig meer buiten kom (het tegendeel is waar), maar eenvoudigweg omdat wezels zeldzaam zijn geworden. Zeldzaam? Zo’n kwalificatie is wat de gek ervoor geeft, want het monitoren van wezels is vrijwel ondoenlijk; er zijn dan ook – in Nederland althans – geen langlopende tijdseries bekend.

Sterke afname

Als monitoring niet rechtstreeks mogelijk is, dan maar via een omweg. Daartoe kan ik de hulp van buizerds inroepen, een kilo wegende roofvogelsoort die vooral muizen eet maar geen moeite heeft met wezels als die hem voor de voeten lopen. Daarbij ga ik ervan uit dat als er veel wezels zijn, ze vaker worden gepakt door buizerds. Van buizerds heb ik in de loop van mijn leven meer dan vijfduizend keer de nestbomen beklommen om legselgrootte en jongental te bepalen en om biometrische gegevens te verzamelen. Op die nesten liggen vaak intacte prooien en prooiresten. Alleen dat al maakt het klimmen naar een buizerdnest tot een feest, want wat zal ik nu weer aantreffen. Dat heb ik allemaal netjes bijgehouden en ingevoerd: 3667 prooien bij Veluwse buizerds, 4739 bij Drentse. Die prooiresten op nesten zijn niet helemaal representatief voor wat buizerds daadwerkelijk pakken, maar een aardige indicatie van hun spijkskaart zijn ze wel degelijk. En wat blijkt: dat ik de laatste twee decennia vrijwel geen wezels meer in het veld heb gezien, wordt bevestigd door wat ik op buizerdnesten

aantrot (namelijk: na 2000 nog slechts een enkeling; zie Figuur 1). De conclusie moet dan ook zijn (althans voor de gebieden waar ik heb gekeken): wezels zijn in aantal gekelderd. Misschien is mijn scherpzinnigheid van waarnemen iets afgenomen met vorderende leeftijd; van buizerds geloof ik dat voor geen meter. In tegenstelling tot mensen wordt er in de rest van het dierenrijk namelijk genadeloos geselecteerd; oud én aftands kom je daar niet – of althans heel zelden – tegen. Als buizerds (bijna) geen wezels meer vangen, betekent dat hoogstwaarschijnlijk afwezigheid of zeer lage stand van die prooisoot. Zelfs als er onverhoopt andere prooisooten zó talrijk zijn geworden dat het vangen van wezels onnodig is (wat overigens niet het geval is).

Figuur 1. Twee manieren om de jaarlijkse talrijkheid van wezels uit te drukken, namelijk (zwart) het aandeel dat wezels uitmaken in het dieet van buizerds op de Veluwe, en (rood) het aantal op de Veluwe waargenomen wezels (gecorrigeerd voor veldinspanning). De pieken vallen samen met muizenpieken (soms het jaar erna), maar de afname in de tijd is onmiskenbaar.

Arme, arme wezels

Van Wijngaarden kreeg gelijk: intensivering van graslandgebruik en ruilverkavelingen hebben de veldmuis – en in diens voetspoor de wezel – de das om gedaan. De uitbraak in 2014 kan worden gezien als een uitschieter van formaat, een fijne herinnering aan vervlogen tijden toen het leven nog niet door mensen uit het land was gewurgd. Kennelijk kunnen veldmuizen – als alles meezit, maar dat zit het zelden – kortelings aan die druk ontsnappen. Wezels niet, die hebben meer nodig, immers niet uitgerust met het fenomenale reproductiepotentieel van muizen (1 tot 2 in plaats van 5 tot 6 worpen per jaar). Wezels gedijen in en direct na gezegende muizenjaren. In het huidige boerenland kunnen ze dat vergeten. Maar ook in bossen – waar, voor zover we weten, geen structurele slachting onder bosmuizen en rosse woelmuizen is aangericht – doen wezels het slecht. Is er misschien meer aan de hand? En wat dan?

Een ding is zeker: in deze vervlakkende wereld kun je beter geen voedselspecialist zijn.

Foto 1. Een levende grasmat in het beekdal van de Vledder Aa, op 21 januari 2010, volstrekt normaal een halve eeuw geleden, tegenwoordig zeldzaam. Een dichtheid van duizend veldmuizen per hectare is onder deze omstandigheden zeker haalbaar.

Foto 2. Een loopgang van veldmuis, volgepakt met keutels, in het beekdal van de Vledder Aa, 21 januari 2010. In 1996 verscheen er een razend enthousiast (en bij vlagen hilarisch) boek over kleine knaagdieren, meer in het bijzonder over de vraag: waardoor ontstaan uitbraken, en waarom zijn die vaak cyclisch van aard? Alleen al de titel maakte nieuwsgierig: Do lemmings commit suicide? (Plegen lemmingen zelfmoord?), met als ondertitel Beautiful hypotheses and ugly facts (Prachtige ideeën en rauwe feiten). Dennis Chitty was de schrijver, niet bepaald een doorsnee wetenschapper, maar eentje die op het oog geschikt muizenhabitat herkende en – ten bewijze – direct de auto uitstuurde op zoek naar loopgangen met verse keutels (wie vindt als eerste keutels). Sinds ik dat las, kan ik geen pokdalig grasland passeren zonder op zoek te gaan naar volgekeutelde loopgangen. Verse keutels staan immers voor actieve muizen! Overigens, een leerling van Chitty ('mentor extraordinaire'), Charles Krebs, schreef bijna 20 jaar later een boek waarin hij lucide uitlegt dat die cycli een idee fixe zijn.

Foto 3. De laatste wezel die ik op een buizerdnest vond, een jonkie van 35 gram, Ginkelse Zand, Zuid-Veluwe, 12 juni 2010. Zes intacte en volgroeide wezels gevonden op buizerdnesten in eerdere jaren wogen gemiddeld 84 gram (spreiding van 52 tot 110 gram). Allemaal mannetjes, want wijfjes wegen bijna de helft minder. Lopen mannetjes in de zomer – door misschien een ander activiteitspatroon – een groter risico te worden gepakt dan wijfjes?

De stropersbende van 'De Rips' betrapt met hazen

In mei zijn zeven stropers in de omgeving van landgoed Stippelberg aangehouden op verdenking van georganiseerde stroperij.

Op een zondagnacht in mei zijn zeven stropers aangehouden op verdenking van stroperij in de omgeving van landgoed Stippelberg, een 975 hectare groot natuurgebied van Natuurmonumenten, gelegen in de driehoek Gemert, De Rips en Milheeze.

De aanhouding was grondig voorbereid. Diverse keren posten door lokale boa's moest het vermoeden bevestigen van mogelijke stroperij. De uiteindelijke aanhouding ging niet vanzelf. Een van de stropers probeerde te ontkomen door op een voertuig van de opsporingsdiensten in te rijden. Uiteindelijk moest hij zijn actie met natte voeten bekopen; de auto belandde in de sloot.

Bij de aanhouding werden zes honden, twee personenauto's en een aantal lampen (lichtbakken) in beslag genomen. Op een van de voertuigen zaten valse kentekenplaten. Dit maakt wel duidelijk dat de uitgevoerde strooptocht goed georganiseerd en weloverwogen heeft plaatsgevonden.

De buit van de stropers bestond die nacht uit drie hazen. Al gauw wordt gedacht: het zijn maar drie hazen. Maar saillant detail is echter dat er twee zogende hazen en een drachtig haas bij waren. Dus naast de drie in beslag genomen dode hazen zijn er onder de hazenpopulatie nog meerdere slachtoffers te betreuren.

Een van de betrokken buitengewoon opsporingsambtenaren, die mede de aanhoudingen heeft verricht is, de 31-jarige Floris van Wijngaarden. Hij raakte tijdens zijn opleiding Milieu en Ruimte geïnteresseerd in handhaving in bos- en buitengebied. In het vierde leerjaar van zijn opleiding liep hij de handhavingsstage bij groene boa en jachtopziener Dré Stuijts (zie ook: Interview met Stuijts, Jachtopzichter zomereditie 2016).

Van Wijngaarden vertelt met veel enthousiasme over die periode. Bij Stuijts deed hij praktische veldkennis op, leerde sporen van wild lezen en de aanwezigheid van stroperij herkennen. Een betere leermeester is er voor hem niet denkbaar. Door de geweldige ervaringen tijdens zijn stage is er dan bij Van Wijngaarden geen twijfel meer over het vervolg van zijn loopbaan. 'Ik besloot om groene boa te worden', zegt hij met een grote glimlach.

En zo geschiedde. Sinds 2015 is hij buitengewoon opsporingsambtenaar en werkt Van Wijngaarden parttime met veel plezier op het landgoed Gorp & Roovert. Het landgoed ligt in het grensgebied met België tussen Goirle, Hilvarenbeek en Poppel en bestaat uit circa 800 hectare bos en 370 hectare landbouwgrond en is eigendom van de familie van Puijtenbroek. Daarnaast is Van Wijngaarden sinds 1 maart 2018 als groene boa actief bij de milieupolitie Gemert-Bakel.

Vanwege zijn bijdrage aan de aanhouding van de zeven stropers zocht Rolf Overdiep, voorzitter van de KNVvN, de jonge boa op. Overdiep feliciteerde Van Wijngaarden met zijn inzet en het resultaat. De voorzitter benadrukte het belang van de samenwerking tussen de groene boa's en de overige (opsporings)diensten. Overdiep: 'Deze actie laat maar weer eens duidelijk zien hoe belangrijk het werk van de groene buitengewoon opsporingsambtenaar is. Hoe samenwerking met deze boa, wanneer hij specifieke kennis van stroperij bezit, kan leiden tot een mooie vangst.'

De KNVvN is blij Floris van Wijngaarden als nieuw lid te mogen verwelkomen. Uit handen van Rolf Overdiep kreeg hij het laatst verschenen exemplaar van het verenigingsblad De Jachtopzichter en uiteraard nogmaals de felicitaties voor de mooie actie.

Tekst: Joop Assink & Herbert Hoekerswever

Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers

Joop Assink en Herbert Hoekerswever informeren de lezers van De Jachttopzichter over wet- en regelgeving die vaak geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn in de boa-praktijk. Voor dit artikel is het belangrijk te weten dat deze wet geen bevoegdheden toekent aan de boa. Maar het kan goed zijn dat boa's te maken krijgen met verdachten die onder invloed van een stof verkeren.

Veel geweldsmisdrijven worden gepleegd onder invloed van alcohol en drugs. Hoeveel precies is niet bekend; dat werd niet bijgehouden. Dat is per 1 januari 2017 veranderd. Met het Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers is de politie nu bevoegd alcohol en drugstesten af te nemen. Deze informatie komt in het proces-verbaal. Als een geweldpleger onder invloed blijkt, verzwart dat mogelijk de straf. Met deze aanpak kan herhaling beter worden voorkomen en de samenleving behouden voor meer geweld.

Onder andere de instructievideo voor de politie is gebruikt bij de totstandkoming van dit artikel.

Hoe werkt de wet in de praktijk?

1. Aanhouding

Bij een aanhouding van een verdachte kan een alcohol of drugstest worden afgenomen; als het een aangewezen geweldsdelict is waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten of als er zwaar lichamelijk letsel door schuld of dood door schuld is.

2. Aanwijzing

Er moet een aanwijzing zijn dat de verdachte middelen heeft gebruikt. Bij voorbeeld gebaseerd op uiterlijke kenmerken of gedrag.

3. Voorlopig onderzoek

De opsporingsambtenaar (141a t/m c van het Wetboek van Strafvordering) geeft een bevel voor een voorlopig onderzoek. Dat is een ademtest of psychomotorische test naar alcoholgebruik, of een speekseltest of psychomotorische test naar drugsgebruik.

4. Nader onderzoek

Bij vermoeden van alcoholgebruik volgt nader ademonderzoek. Hier kan de opsporingsambtenaar bevel voor geven. Bij vermoeden van drugs of combi-gebruik en bij een onvoltooide ademanalyse volgt bloedonderzoek. Dat is op bevel van de officier van justitie of in geval van spoed de hulpofficier van justitie.

5. Tegenonderzoek

De verdachte verneemt van elk onderzoek de uitslag. De opsporingsambtenaar wijst de verdachte op het recht op tegenonderzoek, als het nader onderzoek boven de grenswaarde van alcohol en drugs uit komt. Grenswaarde voor alcohol is 0,8 milligram ethanol per milliliter bloed en voor drugs 50 microgram per liter bloed.

6. Vastlegging in dossier

Alle onderzoeksresultaten komen in een proces-verbaal. Als verdachte de test weigert, komen alleen de aanwijzingen in het proces-verbaal.

7. Advies reclassering

Als middelengebruik is vastgesteld kan de reclassering gericht advies geven aan het Openbaar Ministerie en interventie voorstellen om recidive te voorkomen.

8. Afhandeling door Openbaar Ministerie

Met de informatie over middelengebruik kan het Openbaar Ministerie een hogere straf eisen of bijzondere voorwaarden, zoals alcohol verbod, locatie verbod of gedragsinterventie. Zo helpt het Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers bij het voorkomen en aanpakken van geweld in de samenleving.

Delicten Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers
De delicten die vallen onder de reikwijdte van het vermelde Besluit zullen wij niet allemaal benoemen. Wel belangrijk is dat hier een aantal artikelen tussen zitten waarmee u in de praktijk van doen kunt krijgen, zoals: bedreiging, intimidatie, moord, doodslag, dood door schuld, zwaar lichamelijk letsel door schuld, (zware) mishandeling, diefstal met geweldpleging, afpersing, vernieling, ambtswang, opruiing en openlijke geweldpleging. De exacte lijst met artikel is relatief eenvoudig op te vragen.

Artikel 55d, lid 4 van het Wetboek van Strafvordering
Bij algemene maatregel van bestuur worden andere middelen dan alcohol aangewezen die tot gewelddadig gedrag kunnen leiden. De grenswaarden voor die middelen (drugs) en alcohol zijn vastgesteld en er zijn regels gesteld over de uitvoering van de onderzoeken, bedoeld in het eerste lid van artikel 55d van het Wetboek van Strafvordering.

- Alcohol
- Amfetamine
- Cocaïne
- Methamfetamine

Dit zijn de enige middelen, drugs alsmede alcohol, die kunnen worden getest als bedoeld in het Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers

Om eventuele verwarring te voorkomen vermelden wij dat in de Wegenverkeerswet 1994, artikel 8 lid 5 op

meer stoffen gecontroleerd ter zake het rijden onder invloed. Dit is een nieuw lid onder het bestaande artikel 8 Wegenverkeerswet 1994, dat gelijktijdig van kracht is.

Weigering bij Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers Bij weigering van de ademtest, speekseltest, psychomotorische test en ademanalyse wordt de verdachte artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht ten laste gelegd.

Speekseltest

De opsporingsambtenaar (141a t/m c Sv.) is bevoegd tot het afnemen van een speekseltest. De speekseltest wordt afgenomen met de zogeheten speekseltester. De opsporingsambtenaar neemt van de verdachte met behulp van de speekseltester een hoeveelheid wangslim af. De speekseltester wordt daarna geactiveerd en zal dan een indicatie geven als het gebruik van cocaïne, amfetamine en/of methamfetamine de grenswaarde van 50 microgram per liter bloed overschrijdt.

De speekseltest wordt bij het Besluit middelenonderzoek bij geweldplegers op de drie hierboven genoemde drugssoorten. Maar kan op meer stoffen testen; in totaal 9.

Psychomotorische Test (PMT):

De opsporingsambtenaar (141a t/m c Sv.) is bevoegd tot het afnemen van een psychomotorische test bij het niet voorhanden hebben van een zogenaamd speekseltester, of het weigeren van de speekseltest. Aan de hand van uiterlijke kenmerken kan de opsporingsambtenaar komen tot een positieve psychomotorische test waarna op bevel van de Officier van Justitie een bloedproef kan worden bevolen. Als de PMT wordt afgenomen, wordt de verdachte hiervan verplicht in kennis gesteld. Aan de hand van een zogenaamde checklist komt er een uiteindelijke score die bepalend is of er wel of niet tot een bloedproef wordt overgegaan. De checklist bevat vragen omtrent uiterlijke kenmerken, gedrag en aanwezig hebben van drugs en alcohol gerelateerde producten.

Voorbeeld uiterlijke kenmerken:

- bloeddorlopen ogen of onvast ter been bij alcohol;
- pupil grote en overmatig transpireren bij drugs;
- aanwezig van blikjes bier of drugswikkels als voorbeeld van gerelateerde producten.

Het betreft een korte uiteenzetting van een nieuwe wet die van invloed kan zijn op een uiteindelijke berechting en/of veroordeling.

Via www.geweldonderinvloed.nl kunt u aanvullende informatie vinden over dit Besluit.

Foto: SWOV.nl

De cautie ook bij toepassen controlebevoegdheden

Hoge Raad: ook als opsporingsambtenaren controlebevoegdheden toepassen, moet aan een verdachte de cautie* worden gegeven (artikel 29 Wetboek van Strafvordering - Sv).

*de cautie: de mededeling aan een verdachte dat deze het recht heeft om te zwijgen.

Het gerechtshof heeft in casu het verweer verworpen dat de verklaring van verdachte moet worden uitgesloten van het bewijs, omdat deze verklaring is gegeven zonder verdachte de cautie te geven.

De verdediging is hiertegen in cassatie gegaan en heeft aangevoerd dat het hof dit verweer ten onrechte heeft verworpen en onvoldoende heeft gemotiveerd.

Artikel 29, lid 2 Sv probeert de verdachte te beschermen tegen ongewilde medewerking aan zijn eigen veroordeling. Volgens deze bepaling moet de verdachte voor zijn verhoor worden medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden. Deze mededeling moet in het proces-verbaal worden opgenomen.

Als een verdachte voorafgaand aan een verhoor in het voorbereidend onderzoek ter zake van een aan hem ten laste gelegd feit, niet is medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden, dan levert dit een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv. Dit moet over het algemeen, na een daartoe gevoerd verweer, leiden tot uitsluiting van het bewijs van de verklaring.

Het hof heeft het verweer verworpen en heeft geoordeeld dat de omstandigheid dat de verbalisanten aan de verdachte vragen hebben gesteld vanwege een douanecontrole, uitsluit dat sprake kan zijn geweest van een verhoor als bedoeld in artikel 29, lid 2 Sv. Volgens de Hoge Raad is dit oordeel onjuist. Ook bij het aanwenden van controlebevoegdheden door opsporingsambtenaren, moeten tegenover een verdachte de waarborgen van artikel 29 Sv in acht worden genomen (HR 16 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:2454).

Dus ook bij het toepassen van controlebevoegdheden moet aan een verdachte de cautie worden gegeven. Het verweer is dan ook op onjuiste gronden verworpen. Het middel slaagt en de Hoge Raad vernietigt de uitspraak en verwijst de zaak terug naar het hof.

Uitspraak: 08-08-2017 | Instantie: Rechtbank Noord-Nederland | ECLI:NL:RBNNE:2017:3126 | Bepaling: art. 29 Sv

Onrechtmatige fouillering

Onderstaande uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam maakt duidelijk hoe rechters het toepassen van bevoegdheden beoordelen en ook oordelen over waarnemingen die door de verbalisanten relevant worden geacht en hebben geleid tot aanhouding en inbeslagname.

Onrechtmatige fouillering: de omstandigheden leverden onvoldoende grond op voor een verdenking van het plegen van een strafbaar feit. Verdachte wordt vervolgd voor het opzettelijk aanwezig hebben en vervoeren van cocaïne en MDMA-tabletten. In hoger beroep is door zijn raadsman aangevoerd dat verdachte moet worden vrijgesproken omdat hij onrechtmatig gefouilleerd is. Dit moet volgens de raadsman leiden tot bewijsuitsluiting.

Volgens de verbalisanten waren de volgende omstandigheden aan de orde, waardoor zij meenden de verdachte te kunnen fouilleren:

- de trillende hand van medeverdachte;
- verdachte moest lang zoeken naar zijn rijbewijs;
- de nervositeit van verdachte en medeverdachte;
- de verdenking dat de verdachten leugenachtige

- verklaringen hebben afgelegd;
- de antecedenten van verdachte;
- de waarneming dat verdachte meerdere telefoons bij zich had;
- dat verdachte op een bepaalde plaats was geweest waar veel wordt gedeald en dit in combinatie met ambtshalve kennis van de verbalisanten dat criminelen meerdere telefoons bij zich hebben.

Het hof beoordeelt de omstandigheden als volgt: met betrekking tot de nervositeit van de verdachten volgt uit het pv niet uit welke gedragingen de verbalisanten hebben afgeleid dat sprake was van nervositeit.

Als bedoeld wordt op de trillende hand van medeverdachte en het lang zoeken door de verdachte naar zijn rijbewijs, oordeelt het hof dat de trillende hand van medeverdachte bij het overhandigen van zijn paspoort op zichzelf beschouwd niet bijdraagt aan het redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit.

Op geen enkele wijze is in het pv vastgesteld of onderbouwd dat de trillende hand het gevolg was van nervositeit, omdat een strafbaar feit door de verdachten zou zijn of worden gepleegd. Ditzelfde geldt ook voor de omstandigheid dat verdachte lang heeft gezocht naar zijn rijbewijs. Volgens het hof kunnen deze omstandigheden op zichzelf niet leiden tot de conclusie dat sprake is van

Zoekend rondkijken

In de boa-praktijk is het heel goed mogelijk met een vergelijkbare situatie te maken te krijgen. Hierbij is het belangrijk dat de toestemming op basis van vrijwilligheid om in een auto te kijken, goed wordt omschreven om te voorkomen dat het verkregen bewijs niet als onrechtmatig verkregen wordt beoordeeld door de rechter.

Het openen van het portier en het pakken van een plastic tas, die op een zichtbare plek in de auto lag en niet was afgesloten en vervolgens de inhoud van deze tas bekijken, vallen onder zoekend rondkijken en leveren geen doorzoeking op. Verdachte wordt vervolgd voor schuldheiling, omdat hij 42 iPhone telefoons voorhanden had.

Verdachte werd door verbalisanten gevraagd of zij in het voertuig van verdachten mochten kijken. Hierop antwoordde verdachte: 'Yeh, yeh, yeh'. De medepassagier riep vanaf de bijrijdersstoel: 'Why, why?' Hierop vroeg verbalisant voor de tweede keer of zij in het voertuig mochten kijken. Verdachte antwoordde toen nogmaals met: 'Yeh'.

Het gerechtshof oordeelt dat hieruit volgt dat verdachte de vraag van de verbalisant in voldoende mate begreep en verdachte de verbalisant toestemming gaf om in de auto te kijken. De verbalisant opende vervolgens het linker achterportier en zag dat een plastic tas half onder de bestuurdersstoel lag. Hij pakte de tas en bekeek de inhoud daarvan; deze bleek gevuld met ongeveer 50 iPhone telefoons.

Volgens de raadvrouw zijn het openen van het portier en het pakken van de tas, waarin de telefoons bleken te zitten, aan te merken als een doorzoeking. Volgens haar valt dit handelen namelijk niet onderzoekend rondkijken. Omdat geen grond bestond voor de doorzoeking van de auto, zijn de telefoons volgens haar onrechtmatig in beslag genomen en moeten zij worden uitgesloten van het bewijs.

Het hof oordeelt dat het handelen van de verbalisant nog wel onder zoekend rondkijken valt. Hierbij is van belang dat uit het proces-verbaal niet blijkt dat de plastic tas was afgesloten, terwijl die op een zichtbare plek in de auto lag. Volgens het hof is hierdoor geen sprake van een doorzoeking van de auto en ook geen sprake van een vormverzuim. Het verweer wordt verworpen.

Uitspraak: 30-04-2018 | Instantie: Gerechtshof Amsterdam | ECLI:NL:GHAMS:2018:1443.

een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. Met betrekking tot de verdenking dat de verdachten leugenachtige verklaringen zouden hebben afgelegd, waarbij wordt gedoeld op de verschillende verklaringen over hun bestemming en gelet op het tijdstip en de plaats waar beide mannen zijn aangehouden, stelt het hof dat de verklaringen over hun bestemming elkaar niet zonder meer uitsluiten.

Volgens het hof zijn de verklaringen niet zonder meer als leugenachtig aan te merken. Met betrekking tot de antecedenten van verdachte oordeelt het hof dat het hebben van een strafblad op zichzelf onvoldoende is voor een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit. Bovendien volgt uit het pv niet welk strafbaar feit de verbalisanten op het oog hadden toen zij hoorden dat verdachte antecedenten had.

Over het feit dat de verbalisanten hebben waargenomen dat verdachte meerdere telefoons bij zich had en dat ambtshalve bekend is dat criminelen meerdere telefoons bij zich hebben, oordeelt het hof dat het bekend zijn met het feit dat criminelen vaak over meerdere telefoons beschikken op zichzelf beschouwd onvoldoende is om een redelijk vermoeden van een strafbaar feit te rechtvaardigen.

Dat ambtshalve bekend is dat er veel drugs worden verhandeld op de plaats waar verdachte was geweest, kan volgens het hof zonder nadere onderbouwing evenmin leiden tot de conclusie dat sprake is van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. Uit het pv volgt alleen dat verdachte op die plek is geweest, niet dat hij daar is uitgestapt of andere handelingen zou hebben verricht.

Het hof oordeelt dat bovenstaande omstandigheden zowel op zichzelf als ook in onderling verband en samenhang gezien, onvoldoende grond opleveren voor een verdenking van het plegen van een strafbaar feit. Hierdoor is de fouillering van verdachte onrechtmatig en is sprake van een vormverzuim. Omdat niet is gebleken van enig nadeel dat verdachte heeft ondervonden door de onrechtmatige fouillering, wordt volstaan met de enkele vaststelling dat een onherstelbaar vormverzuim is begaan. Er wordt geen consequentie aan verbonden.

Uitspraak: 18-05-2017 | Instantie: Gerechtshof Amsterdam | ECLI:NL:GHAMS:2017:5604 | Bepaling: art. 2 Opiumwet

Tekst: ir. Margriet Montizaan

Wees alert op de Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen

Afrikaanse varkenspest (AVP) is een besmettelijke virusziekte die voorkomt bij varkens en wilde zwijnen. Het is ongevaarlijk voor mensen, maar de sterfte onder besmette varkensachtigen kan oplopen tot bijna 100%. De ziekte komt van origine uit Afrika, maar is al een aantal keren in Europa opgedoken, zo ook bij gehouden varkens in Nederland (1986). Toen kon de ziekte bij ons snel uitgeroeid worden. In 2007 is deze virusziekte in Georgië opgedoken en heeft zich sindsdien wijdverspreid over de Kaukasus, Rusland en Centraal-Europa. Met de uitbraak van de AVP in Polen en Litouwen in 2014 is deze ziekte binnen de grenzen van de Europese Unie gekomen. Datzelfde jaar raakten ook wilde zwijnen in Estland en Letland besmet en recentelijk is de ziekte ook opgedoken in Tsjechië en Roemenië (2017) en Hongarije (2018). De vrees is dat Afrikaanse varkenspest zich verder binnen de Europese Unie zal verspreiden, hetgeen grote gevolgen kan hebben voor zowel de Europese wilde zwijnenpopulaties als de varkenssector.

Wilde zwijnen

In de beginperiode in Rusland was het verloop van de ziekte (de epidemiologie) bij wilde zwijnen anders dan dat deze nu in Polen en de Baltische Staten is. In die beginperiode verspreidde de ziekte zich vooral tussen bedrijven en over grote afstanden en waren de wilde zwijnen meer 'volgend': Als de ziekte op de bedrijven was uitgeroeid, verdween het ook onder de wilde zwijnen. In Polen en de Baltische staten daarentegen, dooft de ziekte niet uit onder de wilde zwijnen. En intussen komt het daar juist bij de wilde zwijnen voor en maar incidenteel nog bij bedrijven. Er zijn nu dus aanwijzingen dat AVP zich onder bepaalde omstandigheden in wilde zwijnenpopulaties in stand kan houden.

Verspreiding

De uitbreiding van de Afrikaanse varkenspest in Europa vindt op twee manieren plaats: via natuurlijke besmetting en door menselijk handelen. Bij de natuurlijke besmetting wordt het virus overgedragen door direct of indirect contact tussen besmette en niet-besmette dieren. Dit is de manier waarop de ziekte zich in een gebied verspreidt en hoe de AVP zich langzaam naar het westen uitbreidt. Wilde zwijnen in gebieden grenzend aan gebieden met besmette wilde zwijnen, lopen de ziekte op door onderling contact of dat ze in aanraking komen met bijvoorbeeld besmette uitwerpselen. Dit is het geval in Polen en langs de grens van Oekraïne met Hongarije en Roemenië. Daarnaast kunnen varkensachtigen ook besmet raken bij zogenaamde 'punt-introducties', zoals de uitbraken in Tsjechië en midden in Hongarije laten zien. Bij deze punt-introducties vindt een uitbraak plaats op grote afstand van besmette bedrijven en/of wilde zwijnen. In die gevallen is het zeer waarschijnlijk dat het virus is verslept door mensen: bijvoorbeeld door een weggegooid broodje worst, via vuile laarzen, door delen van karkassen van geschoten wilde zwijnen of op een andere wijze. Een dergelijke verspreiding kan gemakkelijk gebeuren omdat het virus in weefsel of bloeddruppels in de modder aan de laarzen of autobanden (heel) lang besmettelijk blijft.

Bijeenkomst

Om de bestaande kennis te delen en om het bewustzijn over de risico's van de AVP te bevorderen, hebben het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) en de Zoogdiervereniging op 13 juni jl. een kennisbijeenkomst gehouden over de Afrikaanse varkenspest op de Faculteit Diergeneeskunde. Op deze bijeenkomst waren vertegenwoordigers uit de jachtwereld, de varkenshouderij, beleid (provincies & ministerie van LNV), onderzoek en terreinbeheer aanwezig (zie het bericht op <https://www.dwhc.nl/wees-alert-op-afrikaanse-varkenspest-wilde-zwijnen/>).

Conclusie

Een conclusie was dat voor Nederland een natuurlijke introductie via wilde zwijnen voorlopig geen rol speelt, maar dat wel rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van een punt introductie: het ineens opduiken van de ziekte door onzorgvuldig handelen van mensen. Preventie is nu het allerbelangrijkste: strikte hygiënemaatregelen zijn noodzakelijk om verspreiding van het virus door mensen te voorkomen. Een andere conclusie was dat, mocht het onverhoopt toch in Nederland opduiken, een snelle signalering en snel ingrijpen belangrijk is om het besmette gebied klein te houden en de AVP onder controle te krijgen.

De draaiboeken liggen klaar en de 'mensen uit het veld' worden gevraagd alert zijn op dode zwijnen die kenmerken vertonen van de AVP. Mogelijke eerste signalen zijn het vinden van meerdere dode wilde zwijnen bij elkaar, of zeug en biggen dood in de ketel. Een verdacht geval moet worden gemeld bij het meldpunt dierziekten van de NVWA (045-546 31 88), andere dode wilde zwijnen kunnen worden gemeld op www.dwhc.nl.

Tekst: Cees van Geel

Samenwerking

Het is alweer ruim tien jaar geleden dat het landgoed, waar ik toen dienst deed, geteisterd werd door motorcrossers. Niet af en toe, maar zeer regelmatig, en niet alleen bij mij maar in de wijde omgeving had men last van die illegale praktijken.

Aan het landgoed grensden andere landgoederen en bosgebieden; Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, het Brabants Landschap, noem maar op. Het was dus een eldorado voor dit soort lieden om eens flink gas te geven. Nauwelijks te pakken want voor je het wist zaten ze al weer bij een andere terreinbeheerder.

Maar ... wij waren er ook nog. Met mijn collega-jachtopzichter die op een naburig landgoed toezicht hield en een stuk jonger was dan ik, werkte ik veel samen. Die collega reed op een crossmotor, maar dan uiteraard legaal. En een collega van hem, een politieman, reed ook op een crossmotor. Samen hadden we al behoorlijk wat succes gehad tegen die lui.

Ik met de Jeep en zij op de motoren; een perfecte samenwerking met zeer veel resultaat. Het mooie was dat de heren crossers veel respect voor ons als trio hadden. Ze verlegden dan ook regelmatig hun route om ons niet tegen te komen. Maar na een poosje kwamen ze toch weer over onze landgoederen. Met als resultaat dat ze na een paar keer weer aan de beurt waren.

Op een zondagochtend was ik in mijn veld voor controle op loslopende honden. En uiteraard lette ik op motorcrossers, stroperij, enzovoort. Om een uur of tien hoorde ik in de verte een behoorlijk lawaai. Ik kon het eerst niet thuisbrengen, maar toen het dichterbij kwam wist ik genoeg. Grote stofwolken kwamen los tegen de horizon. Crossers dacht ik, en niet een, maar een heel koppel moest het zijn. Ik zette snel mijn jeep weg om het circus eens op een afstandje te bekijken. Want zoveel 'geweld' kon ik in mijn eentje ook niet aan.

Daar kwam het spul met een noodgang aan. Zelfs een wandelaar met een kind moest aan de kant springen. Dat was niet normaal, en ik raakte steeds opgefokter. Ze kwamen mij als een stel gekken voorbij en toen pas zag ik dat het vier quads waren.

Een quad is een vierwielig motorrijtuig voor in het terrein. Nu is het mij bekend dat deze quads, als er mee gecrost wordt, zeer veel schade aanrichten aan natuurgebieden. Ze zijn levensgevaarlijk voor wandelaars, verstoren het wild dat er panisch van wordt en op de vlucht gaat, en bij droog weer komen er enorme stofwolken van.

Het waren een blauwe en drie rode quads. Aan de voorkant waren ze niet van een kenteken voorzien. Dat is wel verplicht want om op het landgoed te komen moesten ze over de openbare weg. Dit was gewoon krankzinnig en ik hield ze dan ook goed in de gaten. Wat schetste mijn verbazing: een week later was het weer bingo.

Dus toen ben ik plannen gaan maken. Ik had de sporen uitgelezen en gevolgd: ze kwamen over drie landgoederen en reden over vier gedeelten openbare weg. Dat was nogal wat. Gauw mijn maat en een paar collega's van blauw gebeld en een plan gemaakt.

De bedoeling was om op vier plaatsen tegelijk te staan. We zouden ze eerst laten passeren om voldoende van hun overtredingen te kunnen zien. Op het laatste stuk, op een onverharde openbare weg, zou mijn maat met de crossmotor in uniform een stopteken geven. Mochten ze daar niet aan voldoen, dan kon hij er met de motor achteraan.

En ja hoor, om 11 uur kwam het spul met geweld aanzetten. Ik had over de mobilofoon al van de collega's gehoord van de overtredingen die de quadcrossers zo links en rechts maakten. Een kwartier later kregen we het spul tot stilstand: vier quads zonder kentekens en drie berijders zonder rijbewijs. Dus al met al een super zaak. Het hele spul hebben we in beslag genomen en die lui met de nodige verbalen naar huis gestuurd.

Dit zijn mooie zaken die je alleen niet aan kan maar wel gezamenlijk. Ik zou tegen de oudere boa's willen zeggen: betrek de jongere boa's erbij. Die willen graag en krijgen dan ook mooie verbalen. En wat nog veel belangrijker is: ze worden fanatiek en dat moeten we hebben om onze natuur, in welke vorm dan ook, te beschermen.

Ik wens een ieder die nog met vakantie gaat of al is, een fijne vakantie.

■ Meld uw drijvend werktuig aan voor keuring

Als u voor 1 november 2018 uw drijvend werktuig aanmeldt voor een keuring kunt u nog gebruik maken van een overgangsregeling. Wat is er aan de hand? Door Europese regelgeving worden nu ook drijvende werktuigen voor waterbouw, baggerwerk en oeveronderhoud aangemerkt als 'binnenschip'.

Na 30 december 2018 moeten al deze werktuigen beschikken over een certificaat. Duizenden vaartuigen dreigden daardoor afgekeurd te worden doordat ze het certificaat niet kunnen behalen. Door aangepaste regelgeving kunnen de drijvende werktuigen toch goedgekeurd worden en operationeel blijven.

Meer informatie vindt u op de websites van de Inspectie Leefomgeving en Transport (www.ilent.nl) en brancheorganisatie Cumela (www.cumela.nl).

Bron: VBNE Nieuwsbrief 2018 nr 6

■ Extra budget voor Handhaving & Toezicht buitengebied

Na Utrecht, Flevoland en Noord-Brabant komt er ook in Gelderland extra budget beschikbaar vanuit het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) Openstellingsbijdrage en/of voor Handhaving & Toezicht in het buitengebied. Daarnaast zijn de provincies Noord- en Zuid-Holland voornemens budget voor toezicht beschikbaar te stellen via SNL. De exacte besteding van het budget is nog niet in alle provincies in detail bekend.

Onder druk van de Kamer is door minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een gezamenlijke analyse toegezegd over Handhaving & Toezicht in natuurterreinen. Ook minister van Justitie en Veiligheid Grapperhaus heeft zich daar nu aan gecommitteerd, blijkt uit beantwoording op Kamervragen. De analyse van de problematiek is er waarschijnlijk voor de behandeling van de rijksbegroting in november.

Voor de Federatie Particulier Grondbezit is het dossier over SNL en Handhaving & Toezicht principieel van aard. Het staat symbool voor de redelijke vergoeding voor beheer en diensten die grondeigenaren leveren. Grondeigenaren, natuurbeheerders en agrariërs hebben de maatschappij veel te bieden. Alleen met een passende vergoeding voor de geleverde diensten kunnen ze blijvend investeren in de kwaliteit van het landelijk gebied.

Bron: grondbezit.nl

■ Nieuwe Circulaire wapens en munitie 2018 in werking getreden

Per 15 juni 2018 is in werking getreden een nieuwe Circulaire wapens en munitie 2018. De meeste wijzigingen ten opzichte van de CWM 2016 zijn stylistisch en houden verband met de naamsverandering van het Ministerie van Veiligheid en Justitie naar 'Justitie en Veiligheid'. Voor jagers staan er geen belangrijke wijzigingen in dit document, voor de schietsport is er wel een aantal belangrijke wijzigingen:

- In verband met een gerechtelijke uitspraak, heeft het Ministerie van J&V besloten om de zogenaamde inlichtingenformulieren C4 en C5 als bijlagen bij de Circulaire, over te zetten naar de Regeling wapens en munitie. Het is nu één formulier geworden en in de RWM heet dit voortaan het WM32-formulier.
- Voor het schieten met vrijgestelde (antieke) wapens is vanaf nu geen verlof meer nodig. Al weer een aantal jaren geleden is deze verloplicht in de ogen van de KNSA onterecht ingesteld en dat is dus nu teruggedraaid in artikel 2.4.5. De munitie voor deze vrijgestelde wapens is nog niet vrijgesteld; daarvoor dient de betrokkene wel een verlof tot het voorhanden hebben aan te vragen. Dat geldt uiteraard alleen voor de cilindrische kogels en niet voor de ronde bollen. In de overleggen die de KNSA met het Ministerie en de Politie heeft gehad, is toegezegd dat degenen die beschikken over een vrijgesteld wapen, dit wapen nog wel op een Europese Vuurwapenpas kunnen laten bijschrijven, omdat in sommige andere landen deze vuurwapens wel verloplichtig zijn.
- In het kader van de Introductieregeling is destijds voor de Limburgse schutterijen die gebruik maken van een oud-Limburgse schuttersbuis (kaliber 12 of 16 met een minimaal gewicht van 12 kilogram) een ontheffing verleend op het in de Introductieregeling opgenomen maximaal drie (3) keer per jaar mogen schieten. Die uitzondering is nu ook in de reguliere Circulaire wapens en munitie opgenomen onderaan artikel 2.2.5.

De gehele Circulaire wapens en munitie is te vinden op: www.justis.nl/binaries/stcrt-2018-32201_tcm34-85268.pdf

Bron: nojpg.nl/nieuwsberichten

Wapendragende boa doet IBT-toets

Het was waterkoud op het landweggetje. Na meer dan een uur stilstaan, deed de vrieskou zijn werk. Langzaam verkleumden ook de IBT-docenten. Dat gold niet voor de boa's die op een gefingeerde melding af moesten. In het buitengebied was iemand een aanhanger aan het stelen. Vanaf het IBT-trainingscenter de auto in en snel naar de plaats des onheils. Wat hen te wachten stond wisten ze niet. Maar koud zouden ze het niet krijgen; de adrenaline hield hen warm.

Jaarlijks moeten wapendragende domein 2 boa's diverse toetsen afleggen. Kennis en vaardigheden moeten op peil blijven:

1. Schiettoets 2x per jaar
2. Juridische toets 1x per jaar
3. Fysieke vaardigheidstoets 1x per jaar
4. AZ-toets 1x per jaar (aanhouding en zelfverdediging)

Deze avond werd de AZ-toets en de fysieke vaardigheidstoets afgenomen. Marlies van der Linden en Marjolijn Abbink zijn IBT-docent voor het Politie Trainingscentrum Twente in Borne en doen de toetsing en certificering van politieagenten. De boa's van vanavond vallen onder een extra doelgroep. Andere voorbeelden daarvan zijn de ME, de hondenbrigade en bewakingseenheden.

IBT staat trouwens voor Integrale Beroepsvaardigheid Training. Van der Linden en Abbink streven tijdens de toets een zo realistisch mogelijk scenario na. Er is vooraf geen uitleg.

Ze kijken naar wat de cursist doet en met de fouten en verbeterpunten gaan ze aan de slag.

Het eerste scenario: De boa's zitten op het bureau en krijgen een melding van een verdachte situatie in het buitengebied. Mogelijk is iemand een aanhanger aan het stelen. Het is al donker en het landweggetje is niet verlicht. Er staat iemand (Abbink) bij een aanhanger die verdachte handelingen verricht. Het doel van de opdracht is een fysieke aanhouding; om de verdachte volgens de procedure te fixeren, te controleren en te boeien. Van der Linden volgt de handelingen van de twee boa's kritisch en breekt de actie af op het moment dat de verdachte geboeid is.

Het tweede scenario is gedeeltelijk gelijk aan de eerste met het grote verschil dat er nu twee verdachten bij de aanhanger zijn die met een tafelpoot en een mes op beide boa's afkomen. Het doel van dit scenario is het gebruik van pepperspray en de handboeien. Wat het extra moeilijk maakt, is het gebrek aan goede verlichting. De koplampen van de auto en twee zaklantaarns is alles wat de boa's hebben. Maar de zaklantaarn vasthouden, tegelijkertijd de pepperspray gebruiken, voor je eigen veiligheid zorgen, op je collega letten en de verdachte op afstand houden en daarna laten knielen om vervolgens te boeien, is in het koude donker niet heel eenvoudig.

Het derde en laatste scenario speelt zich af op hetzelfde landweggetje. Er staat een auto zonder verlichting met daarin een verdachte persoon. Goed zichtbaar ligt op het dashboard een vuurwapen.

Doel van deze actie is dat de boa's hun vuurwapen trekken, de verdachte uit de auto praten – zonder dat hij het vuurwapen pakt - en boeien. Belangrijk bij deze aanhoudingsprocedure zijn de vuurlijnen en de controle daarop.

Ook mag de verdachte het vuurwapen niet van het dashboard pakken. Een oefening met een hoog adrenalinegehalte. De boa's zijn tijdens hun acties zichtbaar gespannen, werken goed samen en het is te zien dat ze zeer ervaren zijn. Ondanks dat dit soort aanhoudingen in de praktijk weinig voorkomt, gaan de boa's geroutineerd te werk. Aan het eind van de avond krijgen ze alle zes te horen dat geslaagd zijn. Er zijn individueel wel een paar kleine verbeterpunten zoals het anders plaatsen van het voertuig bij aankomst. Daardoor kan de scene beter verlicht worden; praktische tips die ongetwijfeld leiden tot nog efficiëntere aanhoudingen.

Amerikaans onderzoek heeft aangetoond dat 97% van de mensen meewerkt bij hun aanhouding. Slechts 3% gaat door het lint. Vanwege een slechte dag of een overmaat aan pijnprikkels. In plaats van dat een pijnprikkel de verdachte

rustig maakt, versterkt het dan zijn weerstand tegen de aanhouding. Na de buitenacties snel terug naar het trainingscentrum voor de fysieke vaardigheidsproef. In de sporthal is een parcours uitgezet dat binnen een bepaalde tijd moet worden afgelegd. Het is verbazingwekkend om te zien hoe energiek sommige boa's – ondanks hun leeftijd - de zware inspanning ruim binnen de tijd afronden. De zelfverdediging is vooral gericht op eigen veiligheid en als je met z'n tweeën bent, ook op elkaars veiligheid. Rugdekking geven en steeds een goede positie kiezen om de aanvaller op afstand te houden en zo het overzicht te bewaren.

Bijzonder in het Trainingscentrum Borne is de oefenstraat. Een in een grote hal nagebouwd winkelstraatje met een supermarkt, een bank, geparkeerde auto's, en natuurlijk een politiebureau ... om arrestanten in de cel te zetten. Alles om het realiteitsgehalte zo hoog mogelijk te krijgen. En buiten is een actiebaan met een klimtoren en diverse parcoursonderdelen om met bijvoorbeeld een team de hindernissen te nemen.

In de tijd dat we op het landweggetje stonden werd een van de aanwezige boa's gebeld door een oplettende buurtbewoner dat ze ergens iemand in de boeien aan het slaan waren. En er stopte een auto om te kijken wat er aan de hand was. Hij ging het doorgeven aan een boer die iets verderop woonde. Eén van de boa's riep:

'Dat is nou een prachtig voorbeeld van noaberschap, omzien naar elkaar!

BRABANTSE ONTMOETING IN HET GROEN:

Toezicht en handhaving buitengebied naar hoger niveau

Op donderdag 24 mei was in Natuurpoort de Rooverische Leij in Goirle de derde editie van Ontmoeting in het groen. Een netwerkbijeenkomst over toezicht en handhaving in het buitengebied, georganiseerd door het Brabants Particulier Grondbezit (BPG). Dat de bijeenkomst aan populariteit en importantie toeneemt, bleek wel uit de meer dan 200 gasten die in de plenaire 'zaal' – een grote fruitopslaghal – aanwezig waren.

CdK Brabant: 'Als we zo doorgaan, lachen ze ons gewoon uit.'

Uitgenodigd waren alle Brabantse groene boa's, beheerders van particulier grondbezit en terreinbeherende organisaties, agrarische natuurbeheerders, WBE's, beleidsmakers, leidinggevend en bestuurders in de Brabantse groene toezicht- en handhavingsector. En zelfs vertegenwoordigers van de Belgische zusterorganisatie Landelijk Vlaanderen, vereniging voor land-, bos- en natuureigenaars waren vertegenwoordigd. Vlaanderen heeft geregeld te maken met dezelfde problematiek als Brabant.

Tijdens de plenaire sessie uitte Wim van de Donk - Commissaris van de Koning in Noord-Brabant – zijn zorg over de recente ontwikkelingen in het Brabantse buitengebied: 'Het buitengebied is van ons allemaal. We moeten hier veel slimmer en effectiever samenwerken om het criminel moeilijk te maken. Als we zo doorgaan, lachen ze ons gewoon uit.' Van de Donk vroeg ook aandacht voor de veiligheidsuitrusting waarmee toezichthouders op pad worden gestuurd.

Aansluitend verspreidde het gezelschap zich over een van de tien workshops. Hoe herken je stroperij? Boer, burger en buitenlui, help de boa. Samenwerken in natuurtoezicht. Freelance boa: Haarlemmer olie of vlees noch vis? Rolf Overdiep, toen nog net geen voorzitter van de KNVvN, besprak het onderwerp 'Hoe ga je om met agressie in het veld'. Belangrijkste reden om hier aanwezig te zijn was volgens Overdiep: 'De zichtbaarheid van de KNVvN moet weer terug. We hebben onze leden zoveel te bieden. We moeten er weer toe doen; terug aan de gesprekstafel. Zo'n dag als vandaag helpt daar enorm bij.'

Jacht & Buitenleven

DE GROOTSTE JACHTBEURS VAN DE BENELUX

Van 21 t/m 23 september is voor de derde keer op Landgoed Velder in Liempde (NB) de beurs Jacht & Buitenleven. De KNVvN is ook aanwezig.

Laura Kievit, bestuurslid van de KNVvN en verantwoordelijk voor de Communicatie PR over de beurs: 'Het past uitstekend in onze strategie om de vereniging weer zichtbaar te maken. De recreatiedruk neemt overal in Nederland toe. Stropers zitten ook niet stil en worden steeds professioneler. Je hoeft de krant maar open te slaan en er is wel weer een melding van gedumpte drugsafval. Agressie tegen toezichthouders; het wordt wel erg druk in de natuur.' Kievit wil de dat de buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) herkenbaar wordt voor het grote publiek. En dat als mensen misstanden waarnemen, ze weten waar ze dat kunnen melden. 'Met de aanwezigheid op deze beurs komen we gemakkelijk in contact met onze doelgroep. We geven voorlichting en vergroten onze zichtbaarheid. We hopen hier ook werkgevers te ontmoeten; en jonge mensen, die nog een beroepskeuze moeten maken, te enthousiasmeren voor ons mooie vak.'

Organisator van de beurs Jacht & Buitenleven, Igor Timmermans, is tevens eigenaar van uitgeverij Hubertus en geeft het jagersmagazine Waidmannsheil uit. Timmermans over de aanwezigheid van de KNVvN: 'Mijn doel is om iedereen –jagers en buitenlui - breed te informeren over hoe ze hun passie of hobby in de natuur maximaal kunnen beleven. Zodra je in het buitengebied bent, is het prettig om te weten dat er toezicht is. Dat we allemaal gelijke kansen krijgen om te genieten van de natuur. Dat geldt de jager, maar ook de recreant, de wandelaar. En in dat plaatje past de KNVvN precies.' Timmermans ziet zijn beurs als een Nederlandse versie van de Engelse Game Fair. 'Meer dan 100 standhouders staan klaar om de bezoekers een fijne dag te bezorgen. De hele dag door zijn er demonstraties en culinair kunt u zich ook uitgebreid laten verwennen.'

Voor info en tickets: jachtenbuitenleven.nl

**LANDGOED
VELDER
LIEMPDE**

JACHT & BUITENLEVEN

U KOMT TOCH OOK?

Live kookdemonstraties

Alle wapen- en optiekmerken

Kinderboerderij

Gratis voor kinderen tot 12 jaar

Zweetwerk demo's

Boogschieten

Groot Horecaplein

Kleidruiven schieten

En nog veel meer...

21/22/23 SEPTEMBER 2018

www.jachtenbuitenleven.nl

**EEN DAG VERMAAK
VOOR HET HELE GEZIN!**

